5 BİRİNCİ TEŞRİN 1942

PAZARTESİ

Beşinci Yıl No. 1588

Yeni Sabah

GÜNDELİK SİYASÎ HALK GAZETESI

İDARE YERİ

Nuruosmaniye: No. 17
Telgraf : Yeni Sabah İstanbul
Telefon : 20795

Her Yerde 5 Kuruş

Beklenmedik bir avukat

İtalyanlar nerede ise İngilterenin Habeşistan topraklarından bir kısmını almakla onların mülki tamamlığına ve istiklâline darbeler indirdiğini söyliyecekler. Tarihin bu garip cilveleri karşısında imparator yeni müdafilerinin yüzlerine hayretle baksa yeri vardır.

İtalyanın bu fırtınaya ne vakit ve şartlarla girdiği hatırlardadır. Fransız orduları General (Weygand) ın "Fransa meydan muharebesi" adını verdiği büyük savaşı artık kaybetmişlerdi. Henüz çarpışmalar ve mukavemet devam ediyordu. Fakat başkumandanlık ümidi kesmiş ve o zamanki Başvekil Mösyö (Paul Reynaud) ya mütareke istenilmesi için gizli bir rapor göndermiş idi. Bu mahrem vesikayı büyük bir ustalıkla haber alan İtalyanın Paristeki sefiri derhal vaziyetten hükûmetini haberdar etti ve Sinyör Musolini Fransanın inhidamından sonra Büyük Britanyanın da artık sulha mecbur olacağını kuvvetle ümit ve tahmin ederek müstacelen dansa iştirak etti. Filhakika tahminlerin birinci kısmı tahakkuk etti. Yani Fransa, Almanya önünde diz çökerek, aman diledi. Fakat ikinci ümit, İngiliz arslanının teslim olması ancak bunu düşünenlerin hayalinde kaldı.. Pek az hazır olmasına ve hava bombardımanlariyle arasız tazyik edilmesine rağmen Londra yalnız başına dayanmakta devam etti ve harp bildiğimiz manzara ve genişliği aldı.

Zafer meyvalarını çabuk toplıyarak fırsatı elden kaçırmak istemiyen Roma, şimdi iki küsur senedir harp halindedir. Geniş müstemlekesini, elde etmek için epeyce uğraştığı bir sömürgesini tamamen elinden çıkarmıştır: Eritre ve Habeşistan İngilizlerin elindedir.

Son zamanlarda İngiliz hükûmeti Adisababada tekrar tahtına oturtulan Negus ile bir mukavele imzalamıştır. Bu anlaşmaya göre İngiltere, imparatoru (Ogadem) mıntakasile (Harrar) ı Büyük Britanyaya vermeğe ikna etmiştir.

Journal D'İtalia, doğruluğu şüpheli bu haber üzerine acı acı mütalealar yürütüyor ve kendince ifşaat sayılabilecek bazı ipuçları da veriyor. Güya 1938 yılında Londra hükûmeti, Faşist hükûmetle müzakerelere girişerek (100,000) kilometre murabbaı mesahasında bir toprak parçasının, işte bilhassa bahis mevzuu olan havalide, kendisine devredilmesini dilemiş ve belki de bu bedel ve karşılık mukabilinde İtalyanın Habeş ilhakını tanımağa temayül edebileceğini ihsas etmiştir. Romanın o zaman kabul etmediği bu pazarlık şimdi yeni imparator Haile Selâsiye ile tamamlanmıştır. İtalya ceridesinin ifadesine göre -ki buna inanmak için hiç bir sebep yoktur- Habeşistanın bu parçası en iyi ve zengin taraflarıdır.

İtalyanlar avı ellerinden kaçırdıktan sonra tehassürle oralarda cereyan eden olayları takip ediyorlar ve şimdi oranın mesut sahipleri olmadıklarına teessürler duyuyorlar. Hattâ işin en garip tarafı âdeta Habeş imparatorunun müdafiliği, avukatlığı vazifesini üzerlerine alıyorlar. Nerede ise İngilterenin (Negus) un topraklarından bir kısmını almakla onun mülkî tamamlığına ve istiklâline darbeler indirdiğini söyliyecekler ve belki Afrikada bu milletin bütünlüğünü korumak için Faşist ordularını harekete getireceklerdir. Tarihin bu garip cilveleri karşısında imparator yeni müdafilerinin yüzlerine hayretle baksa yeri vardır.

Habeşistanı ellerinden kaçırmış olmanın verdiği hiddet İtalya matbuatının gözlerini karartmış bulunmaktadır. Şimdi son ümit ve teselliler bugünlerde yapılacak bütün işlerin muvakkat olduğu ve neticenin harbin akıbetine bağlı bulunduğu keyfiyetidir ki, bu da yalnız Habeşistan için değil, bütün Avrupa kıtasındaki değişiklikler için varittir. Birçok mazlûm milletlerin ümidi de esasen bundadır.

YENİ SABAH

Yağmurların zararları

Posta idaresi sevkiyatı Mudanya yolile yapmıya başladı

Anadoludan şehrimize gelen yolcular Bandırma yolile geldiler. Şehrimizde de bir çok yerleri su bastı, yıldırımlar düştü

İki gündenberi şiddetle yağmakta olan yağmur şehrimizde ve civar mahallerde bazı hasarlara sebebiyet vermiştir. Bu münasebetle dün yaptığımız tahkikat neticesinde elde ettiğimiz malûmat şudur.

Geyve ile Doğançay arasında bazı yarlar yıkılarak suların getirdiği taş, toprak ve ağaçlarla demiryolunun 4 kilometrelik bir kısmı kapanıp bozulmuştur. İşletme müdürünün reisliğinde bir mühendis ve mütehassıs heyeti ile birlikte 400 amele hususî bir trenle vaka mahalline gönderilmiştir.

Fakat her daim şiddetini arttıran ve bir âfet halini alan yağmur yolun temizlenmesine mani olmuş ve bu meyanda birkaç küçük köprü de suların tesiriyle yıkılmıştır. Fakat dün sabah hızını kaybeden yağmuru müteakıp derhal vaka mahalline gönderilen ekip faaliyete başlamış

(Sonu Sa. 3 Sü. 3 te)

Stalingrad muharebesi

Göğüs göğüse boğuşma devam ediyor

Ruslar bazı yerleri geri aldı

Berlin, 4 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği:

Kafkasya şimal batı kısmında ve muharebe tesislerinde bulunan birçok mevziler düşman mukavemetine rağmen zaptedilmiştir.

(Sonu Sa. 3 Sü. 3 te)

Göring nutuk söyledi

Almanlar harbi kaybederlerse

Mahvolacaklarını ihtar etti

Berlin, 4 (A.A.) — Mareşal Göring, hasat bayramı münasebetiyle bugün söyeldiği bir nutukta hülâsa olarak demiştir ki:

Bugün harbin dördüncü senesinde bulunuyoruz. Alman milleti için şimdiye kadar vukua ge-

(Sonu Sa. 3 Sü 4 te)

Ruzvelt gazetecilerimize

Türkiyeye karşı duyduğu derin alâkadan bahsetti

Heyetimiz Kanadayı batı Amerikasını ve bir çok mahalleri de ziyaret edecek

Vaşington, 4 (A.A.) — United Press'in bildirdiğine göre, Amerika Birleşik Devletleri reisi Mister Ruzvelt Türk gazetecilerini kabul etmiş ve onlara hoş geldiniz demiştir.

Mister Ruzvelt, misafir gazetecilere Türkiyeye karşı duyduğu alâkadan bahsettikten sonra memleket dahilinde yaptığı son seyahati kısaca anlatmış ve sözlerine şunları eklemiştir.

"Bu bölgeleri siz de gezeceksiniz. Benim gördüğüm dikkate değer şeyleri görmekten memnun kalacağınızı zannediyorum. Bay Şükrü Esmer bu görüşmeden sonra gazetecilere demiştir ki:

(Sonu Sa. 3 Sü. 7 de)

İhtikârla nasıl pençeleşmeli?

Fevkalâde hallerde menfaat duygusunun rolü

YAZAN: Eski Fiyat Murakabe Bürosu Şefi İFFET HALİM ORUZ

— 2 —

Millî korunma sisteminin adımlarına takılan en kuvvetli engellerden biri olarak menfaat duygusunu ele almak lâzım gelir. Fevkalâde hallerde menfaat hissi ruh âleminin şeytanî anahtarına benziyor. Bunun için önce cemiyet içerisinde bu duygunun rolünü ve bilhassa böyle fevkalâde zamanlardaki tesirini, canlı misallerile tebarüz ettirmek istiyorum. Yemek içmek kabilinden basit maddî hareketlere dayanan bu duygunun manevi yat dünyasında ne fırtınalar kopardığını görmek için bazı şartlar içinde yaşamak lâzım geliyor.

Yüzlerce ve yüzlerce müracaatçıyı düşünüyorum. Ayakkabıcı, züccaciveci, manifaturacı, bakkal, fabrikatör, müstahsil, müstehlik vesaire...

Bunların içerisinden hemen bir üniversiteliyi hatırlıyorum ki murakabe bürosuna gelip ihbarda bulunmuşsa da bu müracaatının altında, hattâ hiddet, şahsî menfaat gibi insanı zaafa sürükleyen veya birinin aleyhine yürümeğe teşvik eden bir his bile yoktur. Bu genç sadece muhtekiri ihbar etmiştir. Muhtekir filân semtte, filân maddeyi saklamaktadır ve fırsat buldukça ihtiyaç sahiplerine pahalı olarak satmaktadır. Bu genç şahitlik etmekten de çekinmemiştir. Kısaca bunu yapmağı bir vatan ve memleket işi olarak kabul etmiştir.

Diğer misalleri yanında pek lirik kalan bu hikâyeden başka denebilir ki diğer bütün müracaatçılar, filhakika murakabe bürosuna şikâyet etmesini öğrenmişlerse de hiç bir gün bu büroyu kendi menfaatlerine âlet etmek sevdasından vazgeçmemişlerdir.

Menfaatprenstler şu zümrelere ayrılıyordu:

Müstehlik olup satıcıyı gücendirmekten çekinenler, Perakendeci tüccar olup toptancı tüccarı kırmaktan korkanlar, müstahsil olup iptidai maddeciyi ürkütmekten kaçanlar, seyyar satıcı olup malı temin etmeğe savaşanlar, çapulcu olup olanı yağma etmek istiyenler, esnaf olup mal almak gayesinde bulunanlar bir fer olup, Ahmede, Mehmede öfkelenme neticesinde öç alma sevdasına düşenler, vesaire...

Bu zümrelerden başta gelenler, mümkün olduğu kadar murakabe bürosuna az uğrayan

(Sonu Sa. 2 Sü. 1 de)

Türk - İngiliz ticareti

İngiltereden çok miktarda sanaî mamulât ithal edildi

Gelen mallar arasında lokomotifler, vagonlar ve otomobil malzemesi de var

Londra, 4 (Radyo) — Reuterin Ankara muhabirinin bildirdiğine göre, Türkiye ile Büyük Britanya arasında ticaret münasebetleri İngiliz ticarî mahfillerinde büyük bir alâka uyandırmıştır.

İngiltereden Türkiyeye 45 milyon Türk liralık mal ihraç edilmiştir. Bu malların arasında her türlü sınaî mamulât vardır.

Türkiyeye son parti gönderilen mallar arasında lokomotifler vagonlar, demiryolu malzemesi, inşaiye çeliği, otomobil malzemesi, kalay, çay, kahve ve kakao vardır.

Ekrem König

Nihayet yakasını adaletin pençesine kaptırdı mı?

Bundan iki buçuk sene evvel millî hudutlar dışına kaçan bu adam Pariste tutulmuş ve memleketimize gönderilmek üzere imiş

"Yeni Sabah" karileri, Ekrem König ismini pek iyi hatırlarlar. 1939 yılı İkincikânununun sekizinci günkü nüshamızda Ekrem König isminde bir şahsın Hariciye Vekâletinin resmî antetli kâğıtlarını taklit ile büyük çapta bir dolandırıcılık yaptığını diğer sabah refiklerimizden önce karilerimize biz haber vermiş idik. Bu ilk haberden sonra bu hazin hâdisenin içyüzü çorap söküğü gibi birbirini takip etmiş, nihayet bu işde medhaldar olarak Hariciye Vekâleti memurlarından ruhi isminde birinin tevkif edilmiş olduğu anlaşılmış, lâkin açık göz kaçakçı bu müddet zarfında İstanbuldan Avrupaya sıvışarak yakasını adaletin pençesinden kurtardığını sanmıştı.

Ruhi Ankara Ağrceza mahke-

(Sonu Sa. 3 Sü. 1 de)

Heryonun tevkifi

Bazı dedikodular doğurdu

Fransanın şimaline komünist akını varmış

Londra, 4 (A.A.) — Fransız müstakil ajansının bildirdiğine göre, halen mevkuf bulunan Heriot'ya son günlerde Laval kabinesine iştirak etmesi teklif olunmuştu.

Heriot'nun açıkça yaptığı beyanat Almanların hoşuna gitmediğinden Laval nezdinde icra edilen

(Sonu Sa. 3 Sü 6. da)

Mısır cephesinde harekât

İki taraf arasında keşif faaliyeti var

Roma, 4 (A.A.) — Stefani ajansının hususî muhabiri tarafından bildirildiğine göre, bomba uçaklarımız dün gece Malta hava meydanına orta çapta bombalarla hücum etmişlerdir.

Büyük infilâklar olduğu müşahede edilmiştir.

Kahire, 4 (A.A.) — Pazar günü neşredilen orta şark tebliği:

2/3 ilkteşrin gecesi keşif kollarımız faaliyetlerine devam etmişlerdir. Dün kara kuvvetlerimiz hakkında kayda değer bir şey olmamıştır. Kum fırtınası hava faaliyetimizi tahdit etmiştir.

Parti Genel Sekreteri Urfada

Urfa, 4 (A.A.) — Cümhuriyet Halk Partisi Genel sekreteri Memduh Şevket Esendal refakatlerinde birinci genel müfettiş Abidin Özmen olduğu halde dün buraya gelmiştir.

Genel sekreter, dün Halkevinde gençlerle görüşmüş bugün de dileklerini tesbit eylemiştir.

Genel sekreter salıya kadar burada kalacak ve buradan Gaziantebe gidecektir.

İstanbul kazan ben kepçe : No. 4

Rahat Tramvay Arıyorum...

Yazan: ***SUAD DERVİŞ***

— 1 —

Akşam saat beşi yirmi geçiyor, Eminönü meydanı bir arı kovanı gibi kaynamakta. Şehri meydana bağlıyan yollardan meydana birer insan seli akıyor. Ben meydanın tam ortasındayım.

Akşam işimden çıktım. Yorgunum. Evime dönmek için içine binebilecek bir tramvay bekliyorum.

"Bekliyorum" dedim, eğer benim içinde bulunduğum azabı beklemek denilebilirse bu tabiri kullanmakla hata etmemiş sayılabilirim.

Fakat hakikaten ateşten da daha müthiş olan bu bekleyişin eskiden bildiğimiz bir tramvay bekleyişleriyle en fak bir alâkası yok.

Ben beklemiyorum, sağdan, soldan itile, kakıla, kâh kalabalıkla meydanın ortasındaki meydanın bir tarafına doğru koşuyor, kâh diğer tarafında soluğu alıyorum. Fakat bu hareketlerim, bu gidiş gelişlerim hiç bir fayda temin etmiyor... Çünkü daima ve daima tramvay arabasına en son yaklaşabilen, daha

(Sonu Sa. 3 Sü. 1 de)

Kupa maçları çok sönük geçti

Almanyaya gidecek takım dün antrenöman yaptı

A - Muhteliti - 5 B - Muhteliti - 2

(Yazısı dördüncü sahifemizdedir)

Uzakşarkta mukabil fırtına başlıyor;

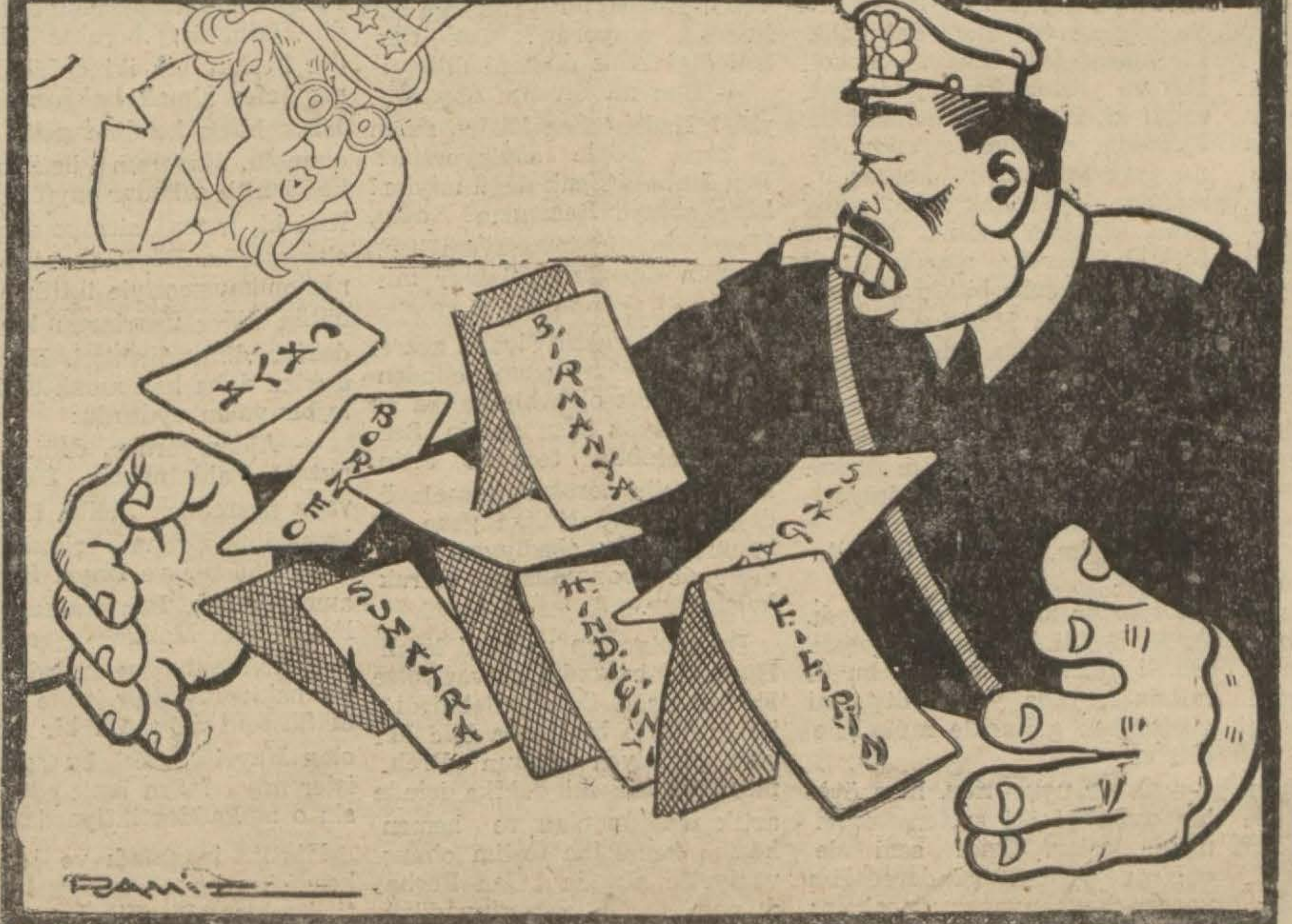

Japonya — Yavaş yahu, bu kadar emekle kurduğum hayal köşkümü yıkıyorsun!

OLAYLARIN MİZAHI

Lâf anlamak bir sanattır

Yazan **Aka Gündüz**

Her sözü yanlış anlamak ve bu anlayışa göre hemen hüküm vermek ihtiyatlı insanın harcı değildir. Bazısı vardır ki her sözü bilerek yanlış anlar, onun içi fesat ve müzevirlik doludur. Ben öylesinden bahsetmiyorum. Saffetle ve gafletle yanlış anlıyanı söylemek istiyorum. Ben de az çok böyleyimdir. Bönbön dinlerim, konuyu tersinden anlarım. Sonra kendime kızarım. Geçen gün de böyle oldu. Beyoğlu şekercilerinden birinde çay içiyordum. Tanıdığım bir biri girdi, yanıma oturdu. Kılığı kıyafeti yerindeydi. Fakat sormadan dinlemeden yanıma oturabileceklerden değildi.

Bir ağız kalabalığına başladı:

— Monşer!. Ev aramaktan canım çıktı. Ne müstakil bir yer bulabiliyorum, ne de apartman. Her yer ateş pahasına değil de yıldırım ateşine çıkmış.

— Bina simsarlarına baş vurmadın mı?

— Baş vurmadığım bir Çenberlitaş kaldı. Üç yüz liralık ev altı, yedi bin liraya. Dayanılır şey değil.

— Ailen kalabalık mı?

— Bir karı bir kocayız. İki de hizmetçi. Demin yarı kâgir eski bir eve baktım. Yirmi beş bin lira istedi. Bir apartman yakaladım, altmış sekiz bine kadar çıktım, seksen bin dedi dayandı. Kızdım almadım.

— Sen kendine kiralık ev aramıyor musun?

— Ne münasebet İki ay önce otuz iki bin lira ucuzca bir ev aldım. Rahatım iyidir. Ben irat satın almak istiyorum, anladın mı

— Ya! Öyle miiii? Şimdi anladım.

Bu adam dört yıl önce bir manifatura mağazasında tezgâhçı kalfası idi!

Bu olay aklıma çok eski bir komik sahneyi getirdi. Ben o zaman mebus değildim.

Bir akşamüstü meclisten Karaoğlana doğru gidiyordum. Karşıma çok eski tanıdıklardan bir zat çıktı. Yanında bilmediğim iki kişi daha vardı. Elimi tuttu, yerlere kadar eğildi. Çene değil otomat!

— Vay Beyefendiciğim! Allah ömrünüze bereket versin. Kulunuz hâkipayiâlinizi üç gündür ziyaret ediyorum. Gördüğüme ne kadar mes'udum. Cenabıhaktan ömrünüze dua etmekteyim. Nerede o günler, daima iltifatınıza, himayenize mazhar olurdum.

— Estağfirullah, estağfirullah! Ben size hiç bir hizmette bulunduğumu hatırlıyamıyorum.

— Nasıl efendim, teveccühünüzü daima bendenize ibzal buyururdunuz. Senelerden sonra bu sefer de bir lûtfunuzu istirhama geldim. Üç gündür arıyorum bir türlü bulamadım efendim.

— Şu günlerde Mecliste mühim müzakereler var. Onları takip ediyordum.

— Geldim Beyefendi Hazretleri, Meclise de geldim, bulunmadığınızı söylediler.

— Acaba kime sordunuz, arkadaşlara mı?

— Hayır beyciğim, kapıcılara sordum.

— Yanlış. Ben gazeteme yazı yetiştirmek için Meclisteki Matbuat locasında bulunurum.

— Matbuat locasında mı?

— Evet. Galiba siz Aka Gündüzü Ağaoğlu ile karıştırıyorsunuz. Ben mebus değilim.

— Ya! Demek sen mebus değilsin, öyle mi?

Ve allahaısmarladık bile demeden yürüdü gitti!

İhtikârla nasıl pençeleşmeli?

Fevkalâde hallerde menfaat duygusunun rolü

— Baş tarafı 1 incide —

kimselerdir. Şayet gelirlerse de bin rica ile isimlerinin gizli tutulmasını, bilhassa mahkemede isbatı vücut etmemelerini isterler.

Perakendeci tüccar veya esnaf, seyyar satıcılar, san'atı için iptidaî madde arıyanlar ise hiddet ve şiddet göstererek millî korunma kanununun 32 nci maddesinin arzdan imtinaı veya fahiş fiyatla mal satışını suç mevzuu içine koyan fıkralarından istifade gayesindedirler. Miktar, hudut, ölçü tanımazlar; memura bağırıp çağırmaktan çekinmezler. Bir çoklarında bu tecelliyat âdeta vahşiyanedir. Mal alma ve mal satıp para kazanma hırsının bu derece şekilleştiği az görülür. nsan tabiatinde mevcut olan menfaat hissinin bu derece gayri insanileştiği ve dejenere olduğu az müşahede edilir.

Bu adamlar ne istiyorlar, neden müştekidirler? İstedikleri mal ve para kazanmadır. Bu, onların haklarıdır amma, Ahmedin elindeki ihtikâr kazancını Mehmedin eline almağa çalışması ne Ahmede ve ne de Mehmede hak verir! Onların şkâyet kaynağını ise bu nokta teşkil eder. Yani Ahmet ihtikâr etmemelidir, ben etmeliyim. Bunların arasında bu düşünceden uzak kalıp yalnız tabiî kazancı ve menfaati için müracaat edenler de bulunmuyor değildi. Ancak bu kimselerin tevzi işlerinin müracaatçısı olmak lâzım gelirdi. Zira hangisine, bize yardım etmelerini tavsiye etmişsek bundan çekinip kaçınmışlardır. Memurun piyasada tanınması dolayısiyle ihtikârı cürmü meşhut haline getirebilmek için bu alıcıların şikâyetlerini fiilî hale getirmek ihtiyacı karşısında bilmecburiye müracaatları dinlenen kimselerin içinden menfaatini tahrık etmek suretiyle istifade edilenler müstesna, birkaç kimsede sırf şahsî garezi yüzünden fiilen yardım etmişlerdir.

Buna mukabil menfi bir menfaat şebekesi birbirine örülmüş halde san'atlarını ve ticaretlerini icra etmektedirler. Bunların batılı koruyan bir ahlâk mefhumu da vardır. Bir tüccar bir tüccarı, bir san'at erbabı diğer birini ihbar etmeği ticaret ahlâkına uymaz bilir. Müstehlik de kendi esnafını ihbar etmeği kendisine yakıştırmaz.

Fakat bu kilitlenme memleket aleyhine millî korunma sistemimizi baltalamaktadır. Bütün bunlar fevkalâde zamanlarda menfaat duygusunun kabarmış safraya benziyen halini gösteren ufak tefek misallerdir. Menfaatın böyle zamanlarda için işlediği habaseti böyle birkaç misalle tasvir etmek mümkün değildir.

[illegible]ile, iğfal, rüşvet, tehdit, inkâr ve buna benzer insan cemiyeti, ahlâkı zehirliyen türlü fesat, en hassas bir mekanizma dirayetiyle faaliyete geçmiştir. Bunların hepsi de ya bir ihtikârı affettirmeğe veya meydana getirmeğe uğraşmaktadır.

Tasvir etmeğe çalıştığımız bu hali müşahade etmekle ne cemiyeti bundan ibaret zannetmek, ne de şu esefli halden dolayı kara düşüncelere saplanmak millî korunma sisteminin muvaffakıyeti bakımından bir mana ifade eder. Zira bu çerçeve içinde kesafet arzeden şu hal ne müstehliklerin, ne tüccar zümresinin, ne de san'at erbabının bütünüdür. Ancak sistemin mücadele edeceği unsurun, bundan başka bir şey olmıyacağını düşünmek gerektir. Bilhassa İstanbulda mevzu etrafında dönüp dolaşanların karışık bir halita halinde bulunması zümreye ve mevzua başka bir hususiyet verdiğini asla gözden uzak tutmamalıdır.

Olaganı kendi bünyesinden başka bir şey olarak tasavvur etmek bizi kusurlu tedbirler almağa sevkeder. Şu halde fevkalâde zamanlarda menfaat duygusunun ölçüye sığmadığını, âdeta tabiî - iptidaî mahiyette bulunduğunu ve tahripkâr tesirler yaptığını kabul etmek ve buna göre tedbirleri, bu haşin hamur üzerine işlemek lâzım gelir.

Millî korunma kanununun tadile uğrayan maddeleri arasında bu gibi süel tedbirlere misal olacak hükümlere rastlamak mümkündür.

Faraza muhbire ihbar ettiği malı vermeğe ve ancak parasının emanete alınmasına cevaz veren 4180 sayılı muaddel kanunun 5 inci ek maddesinin ikinci fıkrası tatbikatın icaplarına göre alınmış bir tedbir mahiyetindedir. Bu fıkraya göre suç mevzuu olan mal müşteriye teslim edilmiş ise, mal müşteride bırakılır. Teslim edilmemiş ise müşteri talep ettiği takdirde bazı formaliteden geçirilmek suretiyle mal yine müşteriye bırakılır. Zira tatbikatta mevzu plâtonizmini kaybedince, yani müracaatçilerin sırf bir vazife şeklinden ayrılan müracaatlarının daha ziyade bir menfaat uğrunda yapıldığı anlaşılınca muhbirin bu halinden istifade edilmesi ve muhtekirin bu kanaldan ele geçmesi yoluna tevessül edilmiştir.

Yoksa muhbirin fazla fiyatla satılan veya arzından imtina edilen malı ihbarı neticesinde, mal ele geçtikten ve cürüm mevzuuna girdikten sonra mahkeme neticesine kadar adlî emanete alınması ve bilâhare devlet tarafından müsaderesi şekli, bin zehmetle aranıp bulunan bu nimetin elden kaçmasına müncer oluyordu. Bu hal muhtekirin fazla fiyat talebine karşı alıcıyı fasit yola sevkettiği gibi netice itibariyle ihbar edilmiş de olsa nefsi hâdiseye, yani madde kıtlığına bir cevap verilmemiş oluyordu. Zira bu malın piyasaya intikali uzun bir zamana mütevakkıftı. Nitekim kanunun tadilinden sonra muhbirden daha fazla istifade edilmiştir. Geçimini temin maksadiyle Anadoludan İstanbula gelen birçok tüccarlar bu şekilde mal edinmek imkânını bulmuşlardır; buna mukabil birçok muhtekir de ele geçmiştir.

Şu halde sistemin nazarî ve tatbikı bakımdan realiteyi bu şekilde kavraması lâzım geldiğini söylemeliyiz.

Nefsi hâdise budur; cemiyette bir takım ölçüsüz duygu ve düşünceler rol oynamaktadır. Tedbirleri de buna nazaran ele almak ve gayeye doğru yönelmek lâzımdır.

Halbuki ileride uzun uzadıya üzerinde duracağımız kanunun bilhassa cezaî müeyyideleri bu realiteyi ve bu haşinliği kavrar mahiyette değildir. Bu müeyyideler nefsi hâdise karşısında zayıf kalmıştır ve tatbikatta bunun hazin neticeleri görülmüştür. Halbuki bu müeyyidelerin menfaatlerin kabarık iştihasını giderir bir mahiyette olması lâzım gelirdi.

Okuyucu Diyor ki:

İzmit Belediyesinin nazarı dikkatine

İmzaları bizde mahfuz üç okuyucumuz yazıyor:

"Biz İzmitin yukarı Paç denilen mevkiin sakinlerindeniz. Bundan iki ay evvelki seylâpta halen ikamet etmekte bulunduğumuz semt olan camî yanı ve kahveler arkasına fazla miktarda taş ve kum yığıldı.

Belediye seyrüseferi temin maksadiyle ana caddeyi açtırdı. Fakat arzettiğimiz semtlere icap eden fedakârlığı yapmadı. Son yağan yağmurlarla burada taş ve kum mikdarı arttı ve adeta evlerin birinci katları seviyesine kadar yükseldi ve burada bulunan birkaç dükkâna da ehemmiyetli zararlar ika etti. Ameleler yine birkaç günlük çalışmadan sonra ana caddeyi dahi tamamen açmadan tatili faaliyet ettiler.

Şimdi bu hal karşısında bu mıntakada bulunan dükkânlar ve evler ikinci bir yağmur veya seylâp karşısında mutlaka yıkılmağa veya tamiri müşkül zararların vukuuna sebebiyet verecektir.

Alâkadarların ehemmiyetle nazarı dikkatini celbetmenizi rica ederiz.,,

İstihlâk kooperatifi

Memurların odun ve kömür ihtiyacını karşılıyacak

Memurlar istihlâk kooperatifi, âzası bulunan memurlara taksitle odun temini için mahrukat ofisi ile müştereken yaptığı hazırlıkları tamamlamıştır.

Maaş mutemetleri, kooperatife müracaat ederek memurların taahhüt edecekleri borçlanma senetlerini almağa başlamışlardır. Borçlanma muameleleri süratle tamamlanarak önümüzdeki haftadan itibaren memurlara odun verilmeğe başlanacaktır.

Diğer taraftan kooperatife âza olmıyan memurların peşin para ile tenzilâtlı fiyat üzerinden odun temini için yapacakları müracaatları da karşılamak üzere tedbirler alındığı gibi kooperatife dahil olanların mangal kömürü ihtiyacı için de teşebbüslere girişilmiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

İstanbulun kurtuluşu

Bu mutlu gün yarın şehrin her tarafında büyük bir merasimle kutlanacak

Gece ordu erkânına belediye tarafından bir ziyafet verilecek

İstanbulun kurtuluş yıldönümü yarın büyük bir tezahürat ve merasimle kutlanacaktır.

Bu hususta hazırlanan program alâkadarlara tebliğ edilmiştir. Bu programa göre merasime iştirak edecek olan askerî birliklerle mektepler ve diğer teşekküller sabahleyin saat dokuz buçukta Sultanahmet meydanında toplanacaklardır.

Saat tam onda merasim komutanlığı tarafından verilecek bir işaretle toplar atılacak ve bunu şehitler için yapılacak olan bir dakikalık ihtiram duruşu takip edecektir.

Bilâhıra tramvay yolunu takiben Sultanahmetten hareket edilerek Taksime gidilecektir. Teşekküller köprüden geçerlerken kendilerini limanda bulunan bütün vapurlar düdük çalmak suretiyle selâmlıyacaktır.

Taksimde, bütün birliklerin iştirak edecekleri muazzam bir geçit resmi yapılacaktır.

Saat on altıda Vali ve Parti başkanı ile diğer zevat İstanbul Komutanlığına gidecekler ve memleket namına orduyu tebrik edeceklerdir.

Gece saat yirmi buçukta Taksim bahçesinde Belediye tarafından ordu erkânına bir ziyafet verilecektir. Aynı zamanda Şehir Bandosu yarın gece Taksim meydanında millî havalar çalacaktır.

İstanbul mebusları

Dün Eyüp halkının dileklerini dinledi

Evvelki gün Üsküdar ve Kadıköy halkının dileklerini dinliyen İstanbul mebusları dün de Eyüp kazasına giderek halkla görüşmüşlerdir.

Mebuslara Eyüp kaymakamı ile beraber Vilâyet Parti İdare Heyeti Reisi Suat Hayri de refakat etmiştir.

Halk, kendilerinin de memurlar gibi gıda maddeleriyle kömürden vesaireden istifade etmelerini istemişlerdir. Bundan başka Eyüpte bir lise açılması ve kazaya bir hasta otomobili tahsisi istenilmiştir. Mebuslar bu dilekleri tesbit etmişlerdir.

Üç sabıkalı arkadaş

Kendilerine sivil memur süsü vererek bir tüccarın 180 lirasını aşırmış!

İzmir otelinde misafireten ikamet etmekte olan Ali isminde İzmirli bir tacir, evvelki gece Yüksekkaldırımdan geçerken önüne tanımadığı üç şahıs çıkmıştır.

Bunlar taşralı tüccara yakın ahbaplık göstererek hep beraber Köprüye doğru ilerlemeğe başlamışlardır. Kendilerini sivil zabıta memuru diye tanıtan bu şahıslar Eminönünde Alinin yanından ayrılmışlar, esasen çakır keyif olan tüccar da ötele dönmüştür.

Bir müddet sonra ceketinin cebine el atan Ali içinde 180 lira bulunan cüzdanının yerinde yeller estiğini görmüş ve derhal keyfiyeti zabıtaya haber vermiştir.

Yapılan tahkikat neticesinde kendilerine sivil zabıta memuru süsü veren bu adamların Hayri, Nadir ve Zeki isminde üç sabıkalı olduğu anlaşılmıştır.

Suçlular yakalanmış ve çaldıkları para müsadere olunarak her üç suçlu da müddeiumumiliğe teslim edilmiştir.

Bir infilâk hâdisesi

Feshane fabrikasında patlıyan bir pota iki işçiyi ağır yaraladı

Dün sabah saat 10,30 raddelerinde Sümer Bankın Eyüpteki Feshane dokuma fabrikasında bir infilâk hâdisesi olmuştur.

Potalardan biri iş esnasında kazaen patlamıştır. Ahmet isminde bir işçi arkasından ve yüzünden feci bir şekilde yaralanmış, diğer bir işçi de ağır surette yaralanmış ve hastaneye naklolunmuştur.

Hastaların hayatlarından ümit yoktur. Diğer bir kişi de hafif yaralanmıştır.

İzmir postası

bugün kalkacak

Dün hareketi icap eden İzmir sürat postası görülen lüzum üzerine bugün saat 13 te hareket edecektir.

İTİZAR

Şiddetli yağmurlar dolayısiyle şehrimizle Anadolu arasında, posta münakalâtı kesilmiş olduğundan "Ebu Ali Sina,, tefrikamızı dercedemiyoruz.

Muharrem Zeki Korgunal arkadaşımızın "Yeni Sabah,, okuyucuları için hazırladığı yazıları posta münakalâtı yeniden teessüs eder etmez bermutad neşre başlıyacağız. Ne bizim, ne de muharririn elinde olmıyan bu gecikmeden dolayı okuyucularımızdan özür dileriz.

Balık mevsimi yaklaştı

Fakat, balık motörlarının mazot ihtiyacı temin edilemiyor

Ticaret Vekâleti, balıkçıların müracaatı üzerine balık motörlerine her ay 40 ton mazot verilmesini kararlaştırmış ve bu hususta Sokoni Vakum kumpanyasına icap eden tebligati yapmıştır.

Bu emir üzerine Balıkçılar Cemiyeti şirkete müracaat etmişse de elde mevcut mikdarın harice verilecek kadar olmadığını ileri sürmüş ve cemiyetin talebini ancak bir ay sonra yerine getirebileceğini bildirmiştir.

İhracat mevsimi gelmiş olduğundan hariç memleketlere palamut sevki icap ettiği gibi çok miktarda tutulacak bu balıklarla da halkın ucuzca et ihtiyacının giderilmesi lâzımdır. Balıkçılar Cemiyeti keyfiyeti telgrafla Ticaret Vekilliğine bildirmiştir.

Feci bir kaza

Bir kamyon 9 yaşında bir çocuğa çarparak öldürdü

Dün öğleden sonra Çenberlitaşta Yeniçeriler caddesinden geçen şoför Galibin idare ettiği kamyon 9 yaşında Kastamonulu Ömer oğlu Mehmet isminde bir çocuğa çarpmış, çocuk sademenin tesiriyle yandaki duvara çarparak başından ağır surette yaralanmıştır.

Çocuk hastaneye kaldırıldıktan biraz sonra ölmüştür.

Sirkeci hattının gümrük binasına kadar uzatılmasına başlandı

Avrupadan ithal edilen malların depolara nakli işi bir çok güçlüklere sebebiyet verdiğinden tren yolunun gümrük binası önüne kadar uzatılacağını evvelce bildirmiştik.

Yolun inşasına başlanmıştır. Diğer taraftan memleketimize gelen mallar Çekmeceden Sirkeciye kadar olan yol üstünde vagonlar üzerinde veya açıkta olarak bekletilmektedir. Bu hal ise bir çok vagonları fuzulî olarak işgal etmetedir.

Haber aldığımıza göre, Devlet Demiryolları idaresi Ahırkapı ile Sarayburnu arasındaki arazinin ve depoların kendisine verilmesini temine çalışmaktadır.

Bir at ceryana kapılarak öldü

Dün akşam saat 19 raddelerinde Aksarayda Namık Kemal caddesinde 2 numaralı elektrik direğinin yanından geçen tek atlı bir araba elektrik direğinden sızan cereyan üzerine arabanın atı cereyana kapılmış ve derhal ölmüştür.

Merdivenden yuvarlanmış!

Beşiktaşta Ihlamur caddesinde oturan 65 yaşlarında Emine isminde bir kadın dün evlerinin merdivenlerinden yuvarlanarak muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Yaralı kadın Etfal hastanesine kaldırılmıştır.

Sabahtan Sabaha

Bir hazırlık ve haklı bir söz

"On yıl onları bekledinız, iki yıl da bizi bekleyiniz!,,

Amerika Cümhurreisi Ruzvelt, bir tezgâhta inşaatı seyrederken bir vapur teknesinin yavaş yavaş yükselişini, yani inşaatın gözle görünür bir sürat aldığını görmüş. Amerikada istihsalin son haddine vardığı bildiriliyor. Evvelki ay beş yüz küsur bin tonluk gemi tezgâhtan çıkmış iken eylülde (bir milyon) ton denize indirilmiş. Halbuki Amerika harbe gireli daha bir yıl olmamıştır.

Salâhiyettar bir Amerika devlet adamı arkadaşlarımıza şöyle söylemişti:

— Siz ve bütün dünya Almanların harbe hazırlanmasını on yıl beklediniz. Biz sizden çok istemiyoruz. İki yıl da bizi bekleyiniz.

Bir yılda harp hazırlığını bu kadar hızlandıran Amerika, bir yıl sonra ne hal alacak? Geçen yıl ve hele geçen kış bu Amerika hazırlığile şöyle alay ediliyordu.

— Bütün bu hazırlıklar için saha bulamıyacaklar. Çünkü ne Avrupanın karasında bir cepheleri var; ne de Pasifikte üsleri kalıyor!.. Amerikanın, İngilterenin, Kanadanın bütü silâhları ellerinde kalacak, hiç bir işe yaramıyacaktır. Boşuna zahmet!...

Avrupanın karasında Almanya ve dört yardakçısı ile tek başına döviişen Rusya bu yıl, geçen yıldan daha çetin çıktı. Onun elinde büyük mikyasta Amerika ve İngiliz malı tank ve diğer harp silâhı olduğunu Alman tebliğlerinden de anlıyoruz. Halbuki son haddine varan Amerika istihsalinin Rusyaya sevki henüz son haddine varmamıştır. Haftada yirmi, otuz bin kişilik Amerika ordusu bütün ağırlığiyle İngiltereye taşınıyor ve bunların yerleşmesi ve diğer ihtiyaçları için İngilterede yüz bin kişi çalışıyor.

Demek ki Avrupanın karasında, Almanların on beş aydır yıkamadıkları, hattâ mukavemetin artmasını önliyemedikleri bir cephe var ve başka bir cephenin ergeç açılması da mukadderdir.

Pasifiğe gelelim: Vakıa İngiltere ve Amerika geçen kış Pasifikte birçok üsler kaybettiler. Az kaldı, son üs Avustralya da gidiyordu. Amma artık Avustralya Japonya için bir hayal olmuş ve Japon savleti çoktan kırılmıştır. O kadar ki Salomon adalariyle Pasifiğe bir daha sokulan Amerikalılar (Yeni Gine) den de Japonları atıyorlar. Bir taraftan da Çinliler, beş yıldır ilerleyen Japonları geriletmeğe başladılar.

Demek ki Pasifikten de Amerikalılar kovulamamışlar. Bilâkis...

Mihver, Anglo Sakson hazırlığının dehşetini takdir etmişti. Buna meydan vermemek için her çareye başvurdu. Fakat görünüyor ki beklemekten başka çare bulunamamıştır.

BEHCET SAFA

Kontak yapan tramvay

Dün Ortaköye gitmekte olan Ortaköy - Aksaray tramvayı köprü üzerinden geçerken motörün kontak yapması üzerine tramvayın ön camı kırılmış ve yolculardan Hayganoş isminde bir kadın parçalanan bu camlarla yaralanmıştır.

TAKVİM

Hazır 153 GÜN 278 Ay 10

1361 Ramazan 24	5 İlk Teş. 1942	1358 EYLÜL 22

PAZARTESİ

Güneş	Öğle	İkindi	
12.13	6.16	9.31	Ezani
7.01	13.02	16.17	Vasati
İftar	Yatsı	İmsak	
12.00	1.35	10.36	Ezani
18.46	20.17	5.23	Vasati

ABON BEDELİ

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
6 Aylık	750 »	1450 »
3 Aylık	400 »	800 »
Aylık	150	

HİNT ESRARI — No. 122 —

Çember sakallı, dizlikli ve bir sivrisinek atikliğine, çevikliğine sahip olan Hindli kemendin ucunu gevşetmiyerek ve daima yoklıyarak ayakları nın ucunda zıpladı, zıpladı. Koridorun köşesine geldi.

Orada alaca karanlıkta eğilerek kemendin ucuna baktı. Yerde bir cisim yatıyordu. Bir tecrübe daha yaptı. Kemendi serbest bıraktı. Yerdeki cisimde hiç bir hareket mevcut değildi. Kurtulmak ve kemendi boynundan atmak şöyle dursun can çekişmesi, bir kıpırdanma bile yoktu.

Hintli kemendi kucaklıyarak ve ucunu asla bırakmıyarak sıçradı. Bir hamlede Ferhadın başucuna geldi. Elinde hiç bir silâh yoktu. Yalnız kemendin ilmiği ile işini tamamlamak istediği anlaşılıyordu.

Ayağını Ferhadın omuzuna dayadı, iki eliyle kemende asıldı. Çekecek, eğer bu kurban son nefesini teslim etmemişse onu bir hamle ile öteki dünyaya yollayacaktı. Fakat, tam kemendin gırtlağa değil, vücudun başka bir noktasına takılmış olduğunu farkettiği sırada Ferhat bir yay gibi yerinden fırladı ve Hintliyi bir hamlede yere serdi. Bu anî hücum düşmanını şaşırtmıştı. Ancak şaşkınlık pek kısa sürdü. Hintli [illegible]kından kendisini kurtarmak için can havliyle Ferhadın bacaklarına sarılmış onu da yere yuvarlamıştı.

Koridorda korkunç kanlı bir mücadele başladı. İkisi de birbirlerinin can alacak yerlerini kavramak, sıkmak, bilhassa gırtlaklarına yapışmak üzere çırpınıyorlardı.

Kendisinden daha kuvvetsiz, fakat çeviklikte aşağı kalmıyan Hintliyi Ferhat pek çabuk mat edebilirdi. Fakat kemendin gırtlağına sarılmış olduğu zamanla bu mücadele arasında pek az zaman geçmişti ve henüz rahat bir nefes almak, baygınlıktan tamamen ayılmak imkânını bulamamıştı.

Hintli, karşısındakinin kuvvetini ve zaafını hissetmişti. Onun yorgunluğu ve bundan dolayı bütün kuvvetini toplıyamadığını anladığı için onu yıpratarak, yorarak nihayet imha etmeyi tasarlamış gibi hareket ediyordu.

Bu plânında muvaffak oldu. Ferhadın boş ve ümitsiz neticesiz yumruklarına, savletlerine, ancak onu sarsmak, sağdan sola çeyirmek, bazan kıvranıp karnına tekmeler indirmekle mukabele etti. Gırtlağını ve diğer nazik uzuvlarını onun hücumundan uzak bulundurmaya çalışmakla iktifa etti ve böylece bir kaç dakikalık bir mücadelede ikisinin de kolları ve yüzleri kan içinde kalmıştı ki, Hintli bir hamlede Ferhadın altından sıyrıldı. Onu yere yıktı. Bir koliyle omuzuna dayanarak diğerile göğsüne, kalbinin üstüne şiddetle bir iki yumruk vurdu. Artık zavallı delikanlı bitkin bir haldeydi ki sıra Hintliye gelmişti. Hintli sıçradı, ümitsizce artık kendini müdafaadan başka bir şey düşünmiyen Ferhadın omuzlarına bindi. Elleriyle bileklerini tuttu. Ferhadın mukavemeti o sırada sıfıra iniyordu. Delikanlı sadece:

— Haşim, Haşim, Cemşit.. Melika..

Diye bir kaç kere bağırdı. Artık ümidi kalmamış gibiydi. Hintli alaca karanlıkta bu ümitsiz feryada yılan dişlerini göstererek gülmekle mukabele etti ve:

— Onlar uyuyorlar, hem öyle bir uyku ki iki satten evvel uyanamazlar. Şimdi seni de onların yanına göndereceğim ve sen hiç uyanamıyacaksın; anladın mı Sivanın düşmanı!.

Ferhat bu sözden bir şey anlıyamadı, nazarı dikkatini celbetti. Acaba bir yanlışlığa mı kurban oluyordu? Tek tük bellediği Hint dustanî diliyle:

— Ben mi Sivanın düşmanıyım? Neden? Sen kâfir misin ki bana böyle söylüyorsun? Ben Mahalli Senk değil miyim? Sizin sevgili Racanızın oğlu, Hayri Senk'in torunuyum ben. Sivanın düşmanı olabilir miyim?

— Evet, fakat Sivaya nezredilmiş bir kızı onun elinden alıp, ona ait olan bir hakka bu gece tecavüz eden sensin. Sen onun hakkına tecavüz ettin. Bu cürmün cezasını kanınla ödeyeceksin ve Melika gene Sivanın olacak; ebediyyen onun nezir ve vakfedilmiş olarak kalacaktır.

Bu mutaassıp ve gözü kanlı Hintliyi bulunduğu vaziyette Ferhat nasıl ikna edebilirdi? Zaten böyle bir izaha bile lüzum görmiyen Sivanın Brehmeni, şu bir iki dakika içinde artık mağlûp olan ve hemen kendisine teslim olmuş vaziyette altında kalan Ferhadı nasıl gırtlaklıyacağını düşünüyordu. Bilekleri ellerindeydi. Bu bilekleri serbest bırakırsa Ferhat gene tehlikeli bir hare- rakmadıkça da ona karşı son kette bulunabilirdi. Serbest bı- ve kahir bir darbe indiremezdi.

Böylece onun biraz daha yorulup bitap düşmesini bekliyordu. Halbuki iş berakis oluyordu. Ferhat bir iki dakika geniş nefes almak imkânını bularak biraz kendine gelir gibi olmuştu. Karnının üstüne çöken Hintli o kadar zayıf ve hafifti ki, nefes almasına mani olamıyordu. Böylece bileklerinin mukavemetiyle iktifa etmiş bütün diğer uzuvlarını bir iki dakika dinlendirmişti. Bir iki dakika daha kazanmak ümidiyle bir yalan uydurdu:

— Aldanıyorsun, dedi. Yahut seni aldatmışlar.. Ben Sivaya nezredilen Feliha ile evlenmedim. Feliha şimdi Siva mabedindedir ve Hayri Senkin amca kızıdır. Ben Racanın evlâtlığı olan Melika ile evleniyorum. Melika ise nezredilmiş bir bakire değildir. Öyle olsaydı Sivanın en sadık bir kulu olan Hayri Senk bu günahı işler miydi? Sen ümit eder misin o mukaddes ihtiyardan?

Hintli inanmadı ve derhal kendisine havale edilen hizmeti, bu hizmetin büyük mükâfatını düşündü. Mertobi - Dore ona ebedî hayat vaadetmişti.

(Arkası var)

İstanbul kazan, ben kepçe:

Rahat Tramvay Arıyorum...

— Baş tarafı 1 incide —

doğrusu hiç yaklaşamıyan ben oluyordum.

Kimsenin kimseye merhmeti kalmamış, tramvaya binmek istiyenler tıpkı düşman elinden bir mevzi alan muharip askerler benziyorlar. Önlerine geleni de itiyor, yere atıyor, çiğneyor ve geçiyorlar.

Cancana, başbaşa... İhtiyar kadınların iniltileri, çocukların feryatları, genç kadınları âsabi, asabi haykırışları, erkeklerin homurtu veya küfürleri birbirine karışıyor... Ve bu gürültü içinde gemisini kurtaran kaptan! Tramvayın herhangi bir tarafına yakalıyabilenler bahtiyar...

— Aman dikkat ediniz bayan, iki canlıdır.

— Sokakta işi ne?..

— Aman oğlum, sakatım. Bir ayağım kırıktır...

— Evinde oturamadın mı?

— Ölüyorum Allah!.. Nefesim kesildi...

Halk arasından bir ses:

— Keşki birisi ölse de eksilsek... Rahatlasak...

— Dilin tutulsun... Beni mi buldun öldürecek?

Vatmanın sert sesi:

— Kavga sonra, kavga sonra..

Bir çan sesi... Tıklım, tıklım dolu bir tramvay arabası, kapılarında, basamaklarında nasıl tutunabildiklerine hayret edilen onluk, yirmilik insan salkımlariyle bezenmiş olarak tevakkuf mahallinden uzaklaşırken evvelki ayağımı arabanın sahanlığına attıktan sonra itile kakıla tekrar kaldırım üzerine inip orada kalmış olan bir ihtiyar kadın veyl'ayı basıyor:

— Eyvah... Ayakkabımın bir teki tramvayın içinde kaldı.

— Şükret, büyük hanım, bizim topuğumuzun burnu bile tramvaya değmedi ya!..

Tramvay arabası köprüyü buldu, ihtiyar kadın; bir ayağında tek, diğer ayağında çorap gücünün yettiği kadar tramvayın arkasından koşmağa çabalıyor

— Aman oğlum... Vatman bey oğlum... Fotinim kaldı... Huuu... Çocuğum, böyle çorapla eve nasıl giderim...

Bir ikinci tramvay göründü. Akabinde... O tramvayda yer bulmağa çabalıyanlar koşuşmağa başladılar. İhtiyar kadına çarptılar. Kadın yere düştü. Hâlâ bağırıyor:

— İlâhi yetişmeyin ayol... Ayakkabı ölüceğim yahu... Bu ne!... İnsaniyet kalmadı mı kimsede.. Fotinim gidiyor, çorapla eve nasıl giderim?..

* * *

Tramvaya girmek için herkes hücum ediyor. Bir kısım yolcular Eminönü meydanının muhtelif yerlerinde âdeta pusuda bekliyorlar. Tramvay arabası geldikleri hal ve tavırlarından anlaşılmıyan... Meydanın şurasında burasında yalnız dolaşıp tramvay bekliyenlerin arasına karışmıyan açık gözler, vatmanı gafil avlıyorlar.

Köprünün başından itibaren meydanın muhtelif yerlerinde birdenbire tramvaya saldırıyorlar. Fakat tramvaya binmek müşkül bir şey, tramvaya atlarken hem çevik, hem de merhametsiz olmak lâzımdır...

Tramvaya atlayanlardan hiç biri kendisiyle aynı zamanda aynı şekilde basamağa sıçramağa uğraşanlara acımıyor. Onları da düşürmek, tramvay tekerleklerinin altına atmak, yerlere sermekten bir parça bile çekinmiyor.

Ben, meydanın ortasındayım. Daha durmadan dolan arabalara kedi ciğere bakar gibi uzaktan bakıyorum. Yeni hastalıktan kalkmış olduğum ve kollarımda bu kadar kişiyle mücadele edecek kuvvet bulamadığım için, hep meydanın ortasında, beyhude yere sağdan sola, soldan sağa koşarak yoruluyorum.

Yine bir tramvay geliyor; yine bir hücum, bir saldırış, bir feryat...

Önüme doğru bakıyorum. Kaldırım üstünde sarı saçlı bir baş ve tramvay tekerlekleri altında gövdenin yarısı yatıyor.

Gözlerimi bir an için kapıyorum. Sonra geri dönerek köprüye doğru sür'atle yürümeğe başlıyorum. Tünelle Beyoğluna çıkmağa karar verdim. Kaza yerinde daha fazla kalmağa cesaretim yok.

* * *

Tunel başında tramvay ortada yok... Tunel, biz geldikten sonra... Bir, iki, üç arabanın kalabalığını arka, arkaya boşalttı. Tunelin önü insan doldu... Herkesin gözü yolda... Henüz bir araba gelmedi. Tunel dördüncü defa boşandı. Ve nihayet yukardan gelen bir tramvay arabası acele manevra yaparak önümüze geldi...

Dört tunel katarının yolcuları iki tramvay arabasına tıpkı Eminönünde olduğu gibi saldırıyorlar.

Aynı feryatlar, aynı homurtular, aynı inilti ve haykırışlar, şık bir kadın şapkası kaldırım taşları üstüne düşüyor... Daha ilerde on yaşlarında bir kız çocuğu:

— Annem tramvaya girdi. Ben de gireceğim... diye ağlıyor.

İkinci arabaya, üçüncü, beşinci, onuncu arabaya hep aynı hücum, aynı birbirini parçalayış... Biraz evvel gördüğüm kaza beni büsbütün yıldırdı. Pangaltıya yaya gitmeği tercih ediyorum....

(Sonu var)

SUAD DERVİŞ

Ekrem König

— Baş tarafı 1 incide —

Harbi sırasında, memleketimiz hesabına Amerikaya sipariş edilmiş gösterilen tayyarelerin nakil olup da İspanyol dahili harp sırasında muharip taraflardan birisine satıldığını ve bu muazzam dolandırıcılıkta König lakabiyle anılan Ekrem Hamdi tarafından oynanan rolü izah etmişti. Ruhi şerik sıfatiyle mahkûm olmuş, lâkin asıl mücrim Ekrem König o aralık millî sınırlarımız dışında bulunduğundan hakkında takibat yapılamamıştı.

Aradan iki buçuk seneye yakın bir müddet geçtikten sonra Ekrem König'in Pariste tevkif edilerek memleketimize gönderilmek üzere bulunduğunu Ankaradan gelen bir haberden öğrenmiş bulunuyoruz. Bu haber teeyyüt eder de Ekrem König memleketimize getirilir ve muhakemesi başlarsa bundan iki buçuk sene evvel bütün memleket umumî efkârını işgal etmiş olan bir kaçakçılık, dolandırıcılık hâdisesinin çok meraklı safhaları yeniden açılmış olacak ve adaleti ilâhiye tecelli ederek bir memleketin yüksek menfaatlerini şahsi emellerine âlet etmek istiyen bu adam kanunun çelik pençesini yakasına yapışmış görecektir.

KÖNİG KİMDİR ?

Ekrem König ismi umumî harp sıralarında işitilmiye başlamış ve hazin şöhreti daha o zaman teessüs etmiştir. Cihan harbi seneleri zarfında Türkiyede vazife gören Alman askerî heyeti talimiyesi erkânından König Paşanın tercümanı sıfatiyle yanına verilmiş olan ihtiyat zabiti Ekrem Hamdi daima almanca konuşur, Almanvari yaşamağa özenirdi. Tahsilini Alman mektebinde yapmış olduğu için Almanperestlik taslıyan bu türediye takılan lâkabı König lâkabını ... bu lâkabın kendisiyel istihza için takılmış olduğunu farkedemiyecek kadar soysuzlaşmış olan bu bedbaht kendisine König diye hitap edilmesinden âdeta zevk duyar olmuş ve hattâ soyadı kanunu çıkınca bu König adını, diğer bir rivayete göre de bu Alman ismine çok benzediği için Köynük ismini kendisine soyadı seçmiştir.

Ekrem König mütarekeden sonra bir hayli müddet esaslı bir iş tutmamış, bir baltaya sap olmamış ve daima sergüzeştler peşinde koşan bir avantürye olarak yaşamıştır. Kendisi sık sık Ankaraya gider, gelir; kendisini nüfuzlu şahsiyetlerle temasta göstermek ister, hülâsa her vesileden istifade ederek bir vurgun peşinde dolaşan bir kimse hissini verirdi.

Hatırladığımıza göre bir aralık Saray sinemasında bir kadın dövmüş, o sıralarda vaka gazetelere aksetmiş ve bir hayli dedikoduya sebebiyet vermişti. Ekrem König'in ismi Yavuz - Havuz işine de karışmıştı. Beyoğlunun eğlence muhitlerinde geçen bir hayli skandallarda ismi sık sık işitilen Ekrem Hamdi namı diğer Ekrem König meşhur yüz ellilik'lerden Süleyman Şefiğin akrabasındandır.

Berındırma odaları

İşçi anne ve babaların erken saatlerde işe gitmeleri mecburiyeti karşısında okul çağında bulunan çocuklarının ders saatine kadar kışın soğuk ve yağmurundan muhafazası maksadiyle evvelce Maarif Müdürlüğü tarafından açılacağını yazdığımız barındırma odalarının hazırlıkları ikmal edilmiştir.

Birinci kânunda muhtelif semtlerdeki okullarda odalar faaliyete başlıyacaklardır.

SON HABERLER

Hitlerin yeğeni de

Almanyayı bombalayacak

Vilyam Hitler Kanada hava ordusuna giriyor

Ottava, 4 (A.A.) — Hitlerin yeğeni İngiliz doğumlu William Patrick Hitlerin Kanada hava kuvvetlerine intisap etmesi çok muhtemeldir.

İngiliz tabiiyetinde bulunduğu için Birleşik Amerika ordusuna kabul edilmiyen William, Kanada hava kuvvetlerine girmek kararını verdiği gibi lüzumunda ismini muhafaza edebileceği kendisine tebliğ edilmiştir.

Williamın babası Führerin üvey kardeşidir, anası, William iki yaşında iken babasından ayrılmıştır.

Stalingrad muharebesi

— Baş tarafı 1 incide —

Terek cenubunda müstahkem mevkiler haline getirilen ve inatla müdafaa edilen Elçotovo ve Werchnijhurp şehirleri hücumla zaptedilmiştir.

Stalingrad şehrinin şimal topraklarında düşman yeniden, tahkim edilmiş birçok evlerden çıkarılmış ve inatla süren çarpışmalardan sonra buralardan atılmıştır.

Moskova, 4 (A.A.) — Sovyet tebliği:

Stalingrad çevresinde Alman taarruzları püskürtülmüştür.

Stalingrad cenubunda bir Rus birliği beşinci Romen alayını bozguna uğratmıştır. Şehrin şimal batısında Ruslar, müdafaa hareketleri sırasında bir Alman müstahkem mevziini almışlardır.

Londra, 4 (A.A.) — Almanlar, Stalingradda Rusların Volga yolu ile malzeme almakta devam ettiklerini itiraf ediyorlar:

Alman radyosunda bir harp muhabiri şöyle demiştir:

Volga nehri "sahipsiz bölge" haline girdi. Gündüz nehirde gemi veya başka taşıt vasıtalarından hiç biri görünmüyor. Fakat gece Ruslar, nehri aşmağa ve malzeme, yiyecek ve takviyeler almağa devam ediyorlar.

Stokholm, 4 (A.A.) — Stalingradda devam eden yorucu muharebe pek yakında hiç de bitecek gibi değildir. Sovyet kıtaları şehir içinde bazı muvaffakıyetler elde etmişler ve şimal batıdaki işçi mahallelerine hâkim tepelerden bazılarını Almanlardan geri almışlardır.

Moskova, 4 (A.A.) — Reuter ajansının hususî muhabiri Harold King yazıyor:

Alman ağır topları Kafkasyanın garp ucundaki ormanları ateşe sermişler ve bu ormanlar birkaç gün yanmıştır.

Bununla beraber Almanlar Kuban ve Novorosisk bölgesinde başardıkları yarma hareketinden sonra durdurulduklarından zamandanberi ilerlemeğe muvaffak olamamışlardır.

Leningrad bölgesinde büyük bir hava muharebesi gittikçe artan bir şiddetle devam etmektedir.

Berlin, 4 (A.A.) — 2 İlkteşrinde Voronej şimalinde çarpışmalar yeniden şiddetlenmiştir.

Göring nutuk söyledi

(Baş tarafı 1 incide)

lenlerin en ağırı olan bu savaşta hepimiz için bir tek vazife vardır ki, o da dakika kaybetmeden hedefe doğru gayretlerimize devam etmektir.

Bu sene mahsul buzlarla dolu bir kışın ümit ettiremiyeceği bir derecede bereketli olmuştur. Abluka geçen harpte korkunç bir şey olmuştur. Almanya bugün de Alman çocuklarına tevcih edilen ablukadan muztariptir. Fakat abluka silâhı artık Almanyaya diş geçiremez. Bundan sonra onun kurbanı olacak olanlar daha ziyade İngilizlerdir. Umumiyet üzere denilebilir ki, açlık artık bizim için değil, karşı taraf aleyhine çalışacaktır.

Bundan sonra İngiliz hava kuvvetlerinin yaptığı tedhiş akınlarından bahseden Mareşal Göring bu hususta şöyle demiştir:

Yüz veya iki yüz tayyare tarafından yapılan bombardımanların husule getirdikleri tesirleri bilmez değilim. Bu taarruzlar neticesinde birçok masumların kurban gittiğine de vakıf bulunuyorum. Alenen iddia ediyorum ki, İngiliz tayyarecileri askerî hedeflere hücum etmemek için emir almışlardır. Alman medeniyetinin muhteşem eserlerine karşı yapılan bu tahrip hücumları aynı zamanda Avrupa ve hattâ dünya medeniyeti için de muazzam zararlar husule getirmektedir. Bu tahribata karşı bütün nefretimi bildirmekle beraber aynı zamanda diyorum ki "düşman şarkta mağlûp edilecektir. O zaman İngilizlerle karşı karşıya kalacağız."

Mareşal sözlerini şöyle bitirmiştir:

Ey Alman milleti, eğer harbı kaybedecek olursan mahvolursun. Eğer yenilirsen Yahudi esareti altına düşersin. Milletimizin hürriyeti devletimizin azameti harbi kazanmamıza bağlıdır.

Göbels'in Bir Makalesi

Berlin 4 (A.A.) — Önümüzdeki cumartesi intişar edecek olan Oase Reich'da Dr. Göbels'in "Yeni Avrupa" başlıklı bir yazısı çıkacaktır. Bu yazısına, "Harpten sonra Avrupanın nasıl kurulması gerekeceği hakkında düşmanlarımızın vazıh bir fikirleri yoktur" diye başlıyan Dr. Göbels, bu mevzuu inceliyerek diyor ki:

Bu işde bizim tarafımızdan bir cebir asla bahis mevzuu olamaz. Gelecekteki Yeni Avrupa, kendisine katılanlara ve ondan hasılât alanlara zarardan ziyade faydaları dokunacak olan bir kurum olacaktır.

Amerikada

Hayat pahalılığına karşı tedbirler

Vaşington, 4 (A.A.) — Reis Ruzvelt, fiyatlar murakıbı M. Henderson'a talimat vererek, bazı istisnalar hariç tutulmak şartiyle zirai istihsale ait bir fiyat vahit cetveli hazırlamasını istemiştir. Bu tedbir, hayat pahalılığının haksız bir şekilde yükselmesinin ve olagan üstü kazançlar temin edilmesinin önüne geçmek için alınmış bulunan kararın tatbiki olacaktır.

Sovyetler birliği

Litvinof ve Maiski yi başka yere tayin edecekmiş

Londra, 4 (A.A.) — Reuter'in diplomatik muhabiri yazıyor:

Sovyet Rusyanın Stokholm orta elçisi Madam Kollontal'nin ağır hasta olduğu ve yerine Sovyetlerin Londra büyük elçisi M. Maiski'nin tayin edileceği hakkında dün Alman resmî ajansı tarafından verilen haber, Londranın mesul makamlarınca ciddî telâkki edilmemektedir.

Diğer taraftan, Sovyet Rusyanın Vaşington büyük elçisi M. Litvinof'un Londraya gitmek tasavvurunda olduğuna dair yayılan rivayet hakkında da hiç bir malûmat yoktur.

Madagaskar adasında

Fransız - İngiliz harbi devam ediyor

Vişi, 4 (A.A.) — D. N. B.:

Müstemleke devlet sekreterliği dün akşam Madagaskarda durum hakkında bir rapor neşretmiştir.

Bu rapora göre, şiddetli taarruzlardan sonra, düşman kuvvetleri Sambaina nehri vadisine girmiştir. Ve cenup demiryolu üstünde aynı isimdeki şehri işgal etmişlerdir.

Fransız kuvvetleri, İngiliz ileri hareketini güçleştirmek için mümkün olan her şeyi yapmaktadır.

Fransız kuvvetlerinin harekâtı halkın işbirliği ile kolaylaştırılmaktadır.

Londra, 4 (A.A.) — Doğu Afrika umumî karargâhı tebliği:

Tananarive cenubunda ilerliyen kuvvetlerimiz Antsirabeyi işgal etmişler ve halk tarafından hararetle karşılanmışlardır.

Amerika Ziraat Nazırı

Müttefiklere yapılan yardımdan bahsetti

Nevyork, 4 (A.A.) — Ziraat Nazırı M. Claud Wickard, dün Misisipi eyaletinde Tylertown'da söylediği bir nutukta ödünç ve kira kanunu gereğince birleşik milletlere gönderilecek yiyecek miktarının son zamanlarda artırılmış olduğunu ve bu artışın gittikçe fazlalaşacağını bildirmiştir.

Bu yıl mahsulünün bereketine işaret eden Nazır şunları ilâve etmiştir:

Bizim için deniz, kara ve havalarda savaşan Birleşik Milletlerin askerlerini ve bunları cephe gerisinde destekliyen erkek ve kadınları besliyebildiğimizden dolayı Allaha şükrediyoruz. Bu yıl geçen yıla nazaran iki misli fazla araşil ve soyra ve aşağı yukarı 70 milyondan daha fazla yumurta ve 4 milyar libreden daha fazla süt istihsal ettik.

Mareşal Çan-Kay-Şek

Vandel Vilki şerefine bir ziyafet verdi

Londra, 4 (A.A.) — General Çankayşek, Vandel Vilki şerefine bir akşam ziyafeti vermiştir.

Bu ziyafette Çin Generali ezcümle demiştir ki:

Son 5 sene zarfında Japonların Çinde yaptıkları tahribatı misafirimiz kendi gözleriyle göreceklerdir. Sarfettiğimiz gayret tamdır.

Çingking, 4 (A.A.) — M. Vilki, Mareşal Çankayşek tarafından büyük tezahürlerle karşılanmıştır.

Mareşal, Reis Ruzvelt'in mümessiline sefa geldiniz dedikten sonra, Birleşik milletler arasındaki tesanüdün ve son zaferi elde etmek için Müttefiklerin azim ve iradelerinin mesut bir isbatı olduğu kadar, harpten sonra da rahat bir dünya kurulması işinde devamlı bir iş beraberliği kararının yeni delilini teşkil etmekte bulunduğunu da belirtmiştir.

Pasifikte Amerikalılar

İleri hareketlerine devam ediyorlar

Melbourne, 4 (A.A.) — Cenup Pasifik müttefik umumi karargâhı tebliği:

Ovel Stanley dağlarındaki Avustralya ileri hareketi devam etmektedir.

Salamon adaları: Buinde dün doğarken yapılan taarruz sırasında müttefik torpil uçak teşkili limanda demirli iki gemi keşfetmiştir.

Sanıldığına göre, üç hafif kruvazörle orta büyüklükte iki ticaret gemisine kısa irtifadan atılan torpillerle isabetler olmuştur.

Oven Stanley:

İleri kollarımız Efejiye kadar hareketlerine devam etmişler ve burada düşmanın bir çok mühimmat ve ikmal depolarını ele geçirmişlerdir.

Londra, 4 (A.A.) — Şimali Pasifikte Amerikalı kuvvetler Andreus grupunu işgal etmişlerdir.

Londra, 4 (A.A.) — San Fransiskodan alınan bir haber, Tokyo radyosunun Salamon adalarında yeni bir harekâtın başlıyacağından bahsettiğini bildirmektedir.

Heryonun tevkifi

(Baş tarafı 1 incide)

tazyik sonunda bu plânın tatbiki akamete uğramıştır.

Vişi, 4 (A.A.) Ofi:

Birkaç zamandanberi, ezcümle işgal altındaki Fransada büyük sayıda mahsul ve zahire anbarları yangınları artmaktadır.

Polisin yaptığı incelemeler, bu kabil suikastlerde mütehassıs mücrimlerin tevkifleriyle neticelenmiştir.

Bunlar, İngiliz donanmasının yardımı ile Fransız kıyılarına taşınmış ve çıkarılmış beynelmilel komünistlerdir.

İşgal altında olmıyan Fransız topraklarında da uçaklar tarafından atılmış ve içinde yangın çıkaran kundakları taşıyan küçük baloncuklar bulunmuştur.

HER SABAH

Kirbit sen de mi ?..

Yazan: A. C. Saraçoğlu

Bilmem sizin dikkat nazarınızı çekti mi? Fiyatı dört kuruşa çıkalıdanberi kibrite bir hal oldu: Kestane fişeği gibi patlayıp üst baş, minder kanape yakmak; birdenbire parlayıp yine birdenbire sönüvermek, ve saire.

Meğer bu kadarına eyvallah demek lâzımmış, zira son günlerde bütün bu marifetlerden sonra bir de kutuların içinden uçları eczasız, yani ateş alması ve bu itibarla hiç bir işe yaraması mümkün olmıyan birçok çöpler de çıkmıya başladı.

Bir kutu kibritin içinde kaç tane kibrit bulunması lâzım geldiğini bilmiyorum. Elbet merak edip sayanlar olmuştur. Benim bildiğim bir şey varsa o da kutu muhteviyatının arasında bir hayli işe yaramaz çöpler çıkmakta olduğudur. Diğerleri gibi kavuniçi boyalı, fakat iki başı kir kürdan kadar herhangi bir eczadan muarra çöpler. Bunlarla belki diş karıştırılabilir, kulak kaşınır, lâkin muhakkak ki kibrit olarak kullanılamazlar.

Bazı vesveseli ve hesabi kimseler arasıra kutuların yarı dolu çıktıklarını da iddia ediyorlar ise de ben böylesine henüz rastlamadığım için bu hususta kat'î bir şey söyliyemiyeceğim.

Kibrit fiyatları yükseldi, dört kuruş oldu. Alâ. Lâkin halkın dört kuruşa tedarik ettiği bir kutu kibritin bütün muhteviyatının kibrit olarak kullanılamayıp, bir kısmının beyhude yere kutuya sürüldükten veya bir göz atıldıktan sonra sigara tablasına bırakılmaması lâzımdır. Biz dört kuruş mukabilinde kibrit almak istiyoruz; kürdan yahut kulak karıştıracak değil.

Ruzvelt gazetecilerimize

— Baş tarafı 1 incide —

"Devlet reisi tarafından kabul edilmek şerefini kazanmaktan çok mütehassis oldum. Mister Ruzveltin şahsiyeti, üzerimizde büyük bir tesir bırakmıştır. Türkiyeye ait işlerde derin bir bilgiye sahip olan Amerika devlet reisi bize çok samimi bir şekilde muamele etti.

Türk gazetecileri Kanadayı, ve bilhassa Ottavayı ziyaretten sonra Batı Amerikaya gidecekler.,,

Vaşington, 4 (A.A.) — Son günlerde İngiltereden Birleşik Amerikaya gelen maruf beş Türk gazetecisi dünkü cumartesi günü M. Sumner Wellesin basın toplantısında hazır bulunmuşlardır.

Kendilerine hoş geldiniz diyen M. Welles, Türk gazetecilerinin Vaşingtona bilhassa müsait bir zamanda geldiklerini söylemiş ve misafirleri "Atatürkün dehası ve mesai arkadaşlarının yardımı ile kurulan dünyanın büyük demokrasilerinden birinin matbuat mümessilleri, sıfatiyle selâmlamıştır.

M. Welles bundan başka, Birleşik Amerikanın Türkiye için beslediği yüksek takdir ve hayranlık duygularını da ifade etmiştir.

Yağmurların zararları

— Baş tarafı 1 incide —

ve yolun açılması için hummalı bir faaliyetle işe başlanmıştır.

Bu münasebetle dün öğleye doğru alınan bir haberde ekipe riyaset edenler, sevlâp hâdisesinin büyük hasarlar vücuda getirdiğini bildirmişlerdir. Yolun ancak bu sabah açılacağı tahmin edilmektedir. Ankara istikametinden gelen yolcular için dün İskişehirden Kütahya - Balıkesir yoluyla Bandırmaya bir tren kaldırılmış ve Trak vapuru da bunları şehrimize getirmek üzere limanımızdan bandırmaya gönderilmiştir. Bu yolcular dün akşam şehrimize gelmişlerdir. İçlerinde üniversite heyeti de bulunmaktadır. Eğer hattın temizlenmesi geçikirse Haydarpaşa - Ankara ve civarı yolcuları aynı şekilde, yani Bandırma yoluyla seyahatlerine devam edeceklerdir. Diğer taraftan Haydarpaşa - İzmit ve Adapazarı seferleri muntazaman yapılmaktadır.

Diğer taraftan demiryolu münakalâtının inkıtaa uğraması üzerine P.T.T. idaresi posta işlerinin sekteye uğratılmaması için münakalâtın bu sabahtan itibaren Mudanya tarikiyle yapılmasına karar vermiştir.

YAĞMURUN ŞEHRİMİZDEKİ TAHRİBATI

Yağmurun şehrimizde yaptığı hasarlara gelince: Şiddetli yağmurlar yüzünden şehrimdizin bazı alçak seviyeli yerlerini sular basmıştır. Bu meyanda bir de yıldırım düşmüştür. Eyüpte, Kasımpaşada, Aksarayda 80 den fazla evin alt katlarına sular hücum etmiş; bunların mühim bir kısmı itfaiye tarafından boşaltılmıştır.

Sellerden Ortaköy deresi üzerindeki köprülerden biri yıkılmıştır. Bebek, Topkapı, Edirnekapı, Yedikule tramvay seferleri hatların çamurlarla dolu olması yüzünden dün sabah ancak saat 9,5 a doğru başlayabilmiştir.

BEYLİKKÖPRÜ'DE 15 EV YIKILDI

Ankara, (Hususî) — Şiddetli yağan yağmur ve doludan Beylikköprü'de 85 ev hasara uğramış ve 15 ev de tamamiyle yıkılmıştır. Yarduna muhtaç 60 aileye Kızılay Cemiyeti tarafından ilk yardım olarak 500 lira gönderilmiştir.

Denizaltı tehlikesine karşı

Küba ile Meksika bir anlaşma yaptılar

Buenos - Aires, 4 (A.A.) — D. N. B.:

Birleşik Amerika kaynaklarından öğrenildiğine göre, Meksika ile Küba arasında yapılan askeri ittifak Caraib denizlerindeki denizaltı tehlikesini müştereken ortadan kaldırmağa ve bu tehdide karşı mücadele etmiye matuftur.

Aynı kaynak, her iki memleket deniz ve hava kuvvetlerinin Meksika ve Küba sularında hiç bir tehdide tabi olmaksızın hareket yapacaklarını bildirmektedir.

Torpillenen gemi

Lizbon, 4 (A.A.) — Portekiz kıyıları açığında torpillenen Panama bandıralı İnaki vapuru mürettebat olarak arap, brezilyalı, portekizli sırplı ve belçikalı tayfalardan mürekkep bulunuyordu. Gemi bir İngiliz limanına gitmek üzere Lizbondan yola çıkmıştır.

Sovyet fabrikaları

İstihsalde bu yıl rekor kırdılar

Moskova, 4 (A.A.) — Pravda gazetesinin yazdığına göre, Sovyet harp fabrikaları bu yılın üçüncü üç aylık devresinde istihsalâtta rekor sayılacak derecelere varmıştır.

Hava istihsal endüstrisi muayyen nisbetten yüzde altı fazlasile uçak imal etmiştir. Tank imalâtında da fazlalık vardır.

İSTANBUL BELEDİYESİ
Şehir Tiyatrosu
Saat 20.30 da
DRAM KISMI
KIŞ MASALI
Yazan: W. Shakespeare
Türkçesi: Nefharet Ersin
KOMEDİ KISMI
YALANCI
Yazan: Carlo Goldon
Türkçesi: S. Moray
Cumartesi ve Pazar günleri 15.30 da

PEK YAKINDA . . . . . SİNEMASINDA
ZEYNEBİN AŞKI
Türkçe Sözlü
Baş Rolde
Elmacı Güzeli Filminin
Baş artisti
Türkçe Şarkılı
AZİZE EMİR
40 Kişilik Küme saz hey'eti
Musiki Adaptasyonu Kemani SADİ IŞILAY
25 Kişilik Büyük Koro hey'eti

YAZAN: M.S. Karayel TEFRİKA No 218

YÖRÜK ALİ

Nakil ve iktibas hakkı mahfuzdur

Yörüğü çok sevenler de:

— Yaşa Yörük be!..

Arnavutoğlu, güreşin hemen olmasını istiyordu. Yörüğün hızını kesmemek lâzımdı. O, bu hızla ve hırsla Mollaya girerse, tarumar ederdi koca Mollayı... Hattâ, Pomak Murada:

— Murat ağa.. Güreştirmeli bunları.. Yörüğün tam hızlı olduğu zaman...

— Öyle... Şahinzadenin güreşi kalmadı üzerinde.. Görmüyor musun, nasıl bağırıyor.

Arnavutoğlu, Yörüğe seslendi:

— Yörük, gel buraya!..

Yörük Ali, Arnavutoğlunun yanına gitti. Arnavutoğlu:

— Bırakma güreşi yarına!.. Tut Yörük!.. Hem de zehir gibi tut bu Mollayı!..

— Elbette zehir gibi tutacağım usta be!.. Bırakır mıyım meydanı ona!.. Ben, evvel Allah sabaha kadar güreşirim usta!

— Biliyorum oğlum!.. Onun için tut diyorum.

Bu lâflar olup dururken Cazgır, hakem heyetinin kararını ahaliye ilân etmek üzere meydana yürüdü. Arnavutoğlu, Cazgırı, bağırarak çağırdı. Cazgır, Arnavutoğlunun yanına geldi. Arnavutoğlu sordu:

— Ne ilân edeceksin be?..

Cazgır, vaziyeti anlattı. Bunun üzerine Arnavutoğlu, olduğu yerden sıçradı.. Cazgırı alıp hakem heyetine getirdi. Onlara:

— Abe!.. Güreş kıran kırana değil mi be!.. Bırakın güreşsinler... Yörük razı bu işe... E!.. Molla, zaten göbek atıyor be!.

Deyince, bu müdahaleye hekem heyeti sustu. Çünkü Arnavutoğlu konuşuyordu. Onun hatırı kırılmaz ve, bir dediği geri dönmezdi. Bunun üzerine hakem heyeti kararını değiştirdi. Yörük Ali, çağırtıldı. Ve:

— Yörük Ali, biz seni düşünerek gürşi yarına bırakmak istemiştik!.. Sen, güreşmek istiyor musun...

Deyince, Yörük:

— Evet!.. Yalandan mı konuşuyoruz ustalar be!.. Elbette istiyorum be!..

Dedi.

Bunun üzerine Cazgır meydana yürüdü. Seyirciler daha hâlâ bağrışıyorlardı:

— Yarına!..

— Bugün!..

Cazgır, hakem heyetinin kararını ve, Arnavutoğlunun fikrini ilân etti. Mehmet Molla ve, taraftarları bu işe sevinmişlerdi. Yörüğü yorgun yorgun kargalıyacaklardı. Cazgır, güreşi ilân ettikten sonra Yörüğün dinlenmesi için yarım saat mühlet verildiğini de söyledi. Bunu işiten Yörük bağırdı:

— Ben istirahat istemiyorum. Çalsın davulcular zurnacılar...

Diyerek peşreve başladı. Bu apaçık Mehmet Mollaya meydan okumaktı. Yörüğün tarafarları bağırıştılar:

— Yaşa Yörük...

Davulcu ve, zurnacı çingeneler cenk havasını vurdular. Çingeneler heyecana gelip çifte tokmak vurarak Yörüğü kızıştırıyorlardı. Yörük Ali, davul zurnaların verdiği hızla büsbütün şahlandı. Keklik gibi sıçrayarak havalanarak peşrevine devam etti. Meydan boştu.

Mehmet Molla, soyunup derhal kazan dibine yürüdü. Yağlanmağa başladı. Bunun üzerine Cazgır, meydana gelerek davul zurnacılara işaret etti. Ve, susturdu. Yörük Ali, daha hâlâ peşrev yapıyordu. Cazgır, Yörüğe seslendi:

— Yörük Ali, dur!.

Yörük, davul zurnaların sesi durur durmaz zaten gevşemişti. Cazgırın da sesini işitince durdu. Cazgır:

— Yörük! Pek âlâ!.. Git yağını tazele.. Hasmın kazan dibine geldi.

Dedi.

Bunun üzerine, bağırışmalar oldu:

— Olmaz.. Günahtır.

— Saatlerce güreş yaptı Yörük!..

— Zorlama, yendireceksiniz Yörüğü?..

— Olamaz... Ayıptır.

Bunun üzerine Yörük Ali, kazan dibine giderken durdu. Elile işaret edip bağıranları susturdu. Ve, şunları söyledi:

— Ben, güreş istiyorum. Mademki güreş kıran kıranadır. Hodra meydan!.. Sabaha kadar güreşeceğiz; ayrılmak, beraberlik yok... Çal davulcular!..

Çalık, sinir içinde idi. Oğlunun delirdiğine hükmetti. Pispisine kendini ateşe atıyordu. Çok yazık olacaktı Yörüğe!. Bu, kabadayılığa sığmazdı. Çalık, meydana yüürüdü. Oğlunu önledi. ve:

— Yörük!.. Olmaz...

Deyince, Yörük Ali:

— Neden olmazmış?.. Bal gibi olur. Bırak karışma!..

— Oğlum budalalıktır bu... Nenelâzım senin!..

— Bırak diyorum baba!.. Görsünler Yörük ne imiş?..

— Olmaz diyorum. Yarın yaparsınız güreşi... Kur'a düşmüş bir güreş kıran kırana olur mu? Aptal mısın be?..

— Ben, yapacağım...

Baba oğul arasında münakaşa uzadı. Nihayet Arnavutoğlu, meydana yürüdü. Koca Arnavut oğlu meydana gelince herkes sustu. Ne yapacak diye herkes ona bakıyordu. Arnavutoğlu, Yörükle babasının arasına girdi. Çalığa:

— Baba! Sen şöyle dur bakalım... Meydan pehlivanındır. Bu, meydanda babalık, analık yoktur... dedikten sonra davul zurnacılara işaret ederek susturdu. Yörüğe hitaben:

— Oğlum! Tutacak mısın güreşi!..

— Elbette üsta!..

— Aferin sana, koca herif!..

Dedikten sonra ahaliye seslendi:

— Güreşi, Yörük Ali istiyor. İsterse güreşmezdi. Güreş yarına kalırdı. Fakat pehlivan, meydan okur hasmına bugünden...

Dedikten sonra davul zurnacılara işaret etti:

— Vur cenk havasını, çift tokmak be!..

Diye bağırdı. Arnavutoğlu da heyecana gelmişti. Yörük'ün babayiğitliğine bayılmıştı. Eliyle sırtını okşıyarak meydan yerinden çekilip gitti. Bunun üzerine Çalık, bir şey diyemedi. Başını cağa sola sallıyarak ve lâhavle okuyarak meydanı terkedip yerine gitti.

Yörük Ali, kazan dibine gelerek yağını tazeledi. Mehmet Molla, bu işten hem memnundu, hem de değildi. Heyecan içinde idi. Yörüğün meydan okuması onu ürkütmüştü. Mehmet Mollayı, sevindiren bir taraf vardı. O da Yörüğün üstüste saatlerce güreş yapmış olması idi. Ne de olsa bu hal kendisi için avantajdı. Bir dört beş saatte kendisi güreş atarsa Yörüğü ezer, yorardı. Üste de kolaylıkla yenerdi...

Yağlanmalar bitti. Yörük derhal kıbleye geldi. Mehmet Molla, o derece itina ile yağlanıyordu ki, kispetin en küçük dikiş yerlerine varıncaya kadar bol bol yağ sürüyordu. Nihayet Mehmet Molla, ağır ağır Yörüğün yanına gelip kıbleye teveccüh etti.

Cazgır, pehlivanların ardına geçerek ellerini pehlivanların sırtına koydu. Bu, anda davul zurnacılar sustu. Herkes Cazgırı dinlemeğe kulak açtı, Cazgır bağırdı:

— Bu, güreş başaltının son güreşidir. Mehmet Molla ile Yörük Ali arasında olacaktır. Biliyorsunuz ki, kur'a ile Mehmet Molla, tek kalmıştı. Böyle tek kalışlarda güreş kıran kırana olmaz.. Fakat Yörük Ali, hasmına meydan okuyor.. Kendi zararına olarak tutuşuyor.. Bu, Mehmet Mollanın kârıdır. Mademki pehlivan meydan okuyor hiç kimse bir şey diyemez... Molla da istiyor güreşi...

Dedikten sonra, sözlerine şunları da ilâve etti:

— Güreşe kimse müdahale etmesin.. Kıran kıranadır. Suya, göz silmeğe gitmek yoktur.

Fakat Yörük Ali, döndü Cazgıra şunları söyledi:

— Bana bak, usta!.. Güreş ne kadar uzarsa uzasın, berabere yok.. Gece, sabaha kadar güreşeceğiz... Şimdiden berabere tutmıyalım güreşi...

Dedi.

Bunun üzerine Cazgır:

— Bunu hakem heyetine danışmak lâzım..

Diyerek hakem heyetine sordu:

— Yörük Ali, güreş beraber.. Ayrılmıyacak.. Yenişinceye kadar diyor.

Deyince, hakem heyeti birbirleriyle konuşmağa başladılar. Arnavutoğlu, olduğu yerden ses lendi:

— Elbette!.. Berabere yok...

Bunun üzerine hakem heyeti kararını verdi:

— Berabere yok!... Ölünceye kadar güreş!..

— Cazgır, pehlivanlara ve, seyircilere söyledi:

— Güreş yenişinceye kadardır. Berabere yok...

Mehmet Molla, afallamıştı. Yörüğün bu derece yüksekten atması ve, saatlerce yorgunluktan sonra yenişinceye kadar güreş teklif etmesi mühimdi. Demek Yörükte daha can ve kan vardı.

(Arkası var)

Kupa maçları çok sönük geçti

Almanyaya gidecek takım dün antrenöman yaptı

A - Muhteliti - 5 B - Muhteliti - 2

Futbol ajanlığınca her ayın son haftasında yapılmak üzere tertip edilen kupa maçlarının ilk hafta karşılaşmaları dün Fenerbahçe ve Şeref stadlarında yapıldı. Temasların ehemmiyetsiz ve havanın yağışlı olması itibariyle müsabakalar oldukça tatsız ve sönük bir şekilde geçti.

Maçların neticelerini sırasiyle veriyoruz:

Şeref stadında:

Şeref stadındaki ilk maç Eyüple Beylerbeyi arasında idi. Beylerbeyi gelmediğinden Eyüp hükmen galip ilân edildi.

Anadoluhisar _ 5 Topkapı _ 2

Aynı stadda ikinci karşılaşma Anadoluhisarla Topkapı arasında yapıldı.

Birinci devreyi 3 _ 2 galip bitiren Hisar, ikinci devrede sayı adedini 5 şe çıkararak maçı 5 _ 2 kazandı.

Taksim _ 4 İstiklâl _ 1

Şeref stadının son maçı Taksimle İstiklâl arasında idi. Bu müsabaka oldukça sert bir şekilde cereyan etti. Neticede Taksim sahadan 1 _ 4 galip ayrıldı.

Fenerbahçe stadında:

Davutpaşa _ 8 D. spor _ 3

Fenerbahçe stadındaki kupa maçlarında Davutpaşa üstün bir oyunla Demirsporu 3 _ 8 mağlûp etti. Rumelihisar da Beykoz karşısına çıkmadığından hükmen mağlûp oldu.

A muhteliti _ 5 B muhteliti _2

Fenerbahçe stadındaki son futbol maçı üç müsabaka yapmak üzere Almanyaya davet edilen muhtelit takım elemanları arasında yapıldı.

Galatasaray antrenörü Begetin idare ettiği maça takımlar şu şekilde çıktılar:

A — Muhteliti: Cihat; Bahadır, Salim; Esat, Ömer, Hüseyin; Şükrü, Şeref, Melih, Hakkı, Fikret.

B — Muhteliti: Mehmet Ali; Murat, Frayr (F. B. antrenörü) İbrahim, Ali Rıza, Musa; Halit, Kadir, Mak Grey (İst. spor antrenörü), Arif, Muhteşem.

Geçen hafta içinde iki antrenman ve dün de sıkı bir çalışma yapan muhtelit takım bugün için yüz güldürmekten çok uzaktır.

Futbol sezonunun ve liğ maçlarının başında olmamız itibariyle oyuncularımız formlarında gözükmüyorlar.

Pek tabiî olarak da ne geçen hafta içinde yapılan çalışmalar ve ne de bundan sonraki antrenömanlar takımımızı iyi bir şekle sokamıyacaktır.

Takım gelecek hafta yola çıkacağından önümüzdeki zaman pek kısadır ve buna müsait değildir.

Dünkü maçta her iki muhtelit de futbol kalitesi itibariyle pek düşük bir oyun çıkardı.

Müsabaka zaman, zaman ahenksiz ve sönük bir hava içinde geçti. Takımlarda her bakımdan büyük bir eksiklik göze çarpmaktaydı.

Maçın neticesine gelince: Birinci devreyi 2 _ 1 galip bitiren A muhteliti ikinci devrede yediği 1 gole mukabil 3 sayı yaparak maçı 5 _ 2 kazandı.

Ankara at yarışları

Ankara at yarışlarının ikinci hafta koşuları bugün büyük bir kalabalık önünde İpodromda yapıldı.

Neticeler şunlardır:

Birinci koşuda Sifkap tek başına koştu.

Günün en enteresan koşularından biri Arap atları koşusu idi. Burada Tomurcuk birinci, Tarzan ikinci, Can üçüncü oldu. Müşterek bahis ganyan 170, plâseler sırasiyle 140, 200, 335 kuruş verdi.

Üçüncü koşu İngiliz tayları arasında idi. Beklenmedik bir netice verdi. İlhami Aytaçın Nilüferi birinci, Varadin ikinci, Destegül üçüncü oldu. Müşterek bahis: Ganyan 2400, plâseler sırasiyle 740, 220 kuruş verdi.

Dördüncü koşu üç yaşında İngiliz atları arasında idi.

Birinciliği Buket, ikinciliği Davalaciro, üçüncülüğü Gongadin kazandı. Müşterek bahis: Buket ve Demetin ganyanı 255 Buket plâse 170, Davalaciro plâse 230, Gongadin plâse 200 kuruş verdi.

Üçüncü, dördüncü koşular arasındaki çifte bahis: Nilüfer _ Buket kombinezonu 6970 kuruş verdi.

Son koşuyu da Elhan kazandı ve ganyan 115 kuruş verdi.

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									
2				■					
3				■		■			
4		■	■			■		■	
5						■		■	
6			■	■	■				
7							■		■
8				■	■				
9							■		

Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:

1 — Marmarada bir ada, 2 — Büyük, bir kadın ismi, 3 — Hâkimiyeti elinden alınmış bir millet, nesil, 4 — Almanca evet, 5 — Mihver devletlerinden biri, 6 — Bir harfin okunuşu, almamaktan emri hazır, 7 — Deniz generali, 8 — Geniş değil, fransızca "mart,, 9 — Türkiyenin kalbi.

— Dünkü bulmacanın halli —

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	İ	N	G	İ	L	T	E	R	E
2	N	E	O	N	■	A	L	■	T
3	G	O	N	K	■	L	■	R	E
4	İ	N	K	A	■	İ	■	E	R
5	L	■	■	■	A	■	■	■	■
6	T	A	L	İ	■	L	A	M	İ
7	E	L	■	■	■	A	■	E	M
8	R	■	R	E	■	M	E	A	L
9	E	T	E	R	■	İ	M	L	A

Kim GENÇ görünmek istiyor?

Emsalsiz bir keşif sayesinde BURUŞUKLUKLARA SON VERİLDİ

Bu tecrübeyi yapınız.

Meşhur bir cild mütehassısı tarafından tamüssıhha bir genç kız cildinin unsurlarına benzeyen ve cild hüceyrelerinden istihraç edilen yeni ve kıymetli bir hulâsa keşfedilmiştir. BİOCEL tabir edilen bu kıymetli hulâsa, şimdi cild unsuru olan pembe renkteki Tokalon kreminin terkibine ilâve edilmiştir. Akşamları yatmazdan evvel bu kremi sürünüz. Siz uyurken cildiniz bu kıymetli unsurları masseder ve sabahları uyandığınızda da cildinizin daha açık, daha yumuşak, daha taze ve *daha genç* olduğunu görürsünüz. Gündüzleri de (Yağsız) beyaz Tokalon kremini kullanınız. Terkibindeki kuvvetlendirici ve beyazlatıcı cevherler mesamelerin dahiline nufuz ile oralarda gizlenmiş bütün gayri saf maddeleri eritir, siyah noktaları kaybettirir ve açık mesameleri sıklaştırır ve bu sayede cildi beyazlatıp kadife gibi yumuşatır. Bu basit ve kolay tarzı tedavi ile her kadın bir çok seneler gençleşebilir ve genç kızların gıpta nazarlarile bakacağı şayanı hayret bir cild ve bir ten temin edebilir. Tokalon kreminin memnuniyetbahş neticeleri garantilidir. Aksi halde paranız iade olunur.

RADYO PROGRAMI

5 İlk Teşrin 1942

7.30 Program.
7.32 Vücudumuzu çalıştıralım.
7.40 Ajans haberleri.
8,30 Müzik: Radyo salon orkestrası.
12.30 Program.
12.33 Müzik: Karışık program (pl.)
12.45 Ajans haberleri.
13.30 Müzik: Şarkı ve türküler.
18.00 Program.
18.03 Müzik: Fasıl heyeti.
18.45 Müzik: Radyo dans orkestrası.
19.30 Ajans haberleri.
19.45 Serbest 10 dakika.
19.55 Müzik: Hicaz makamından şarkılar.
20.15 Radyo gazetesi.
20.45 Bir marş öğreniyoruz.
21.00 Konuşma.
21.15 Viyolensel solo.
21.30 (Kitap severler saati)
2145 Radyo senfoni orkestrası.
22,30 Ajans haberleri.
22.50 Kapanış.
9(âlakiî3zi od odo

İstanbul Elektirik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden

1 — İdare ihtiyacı için 15 ton karpit satın alınacaktır.

2 — Muvakkat teminat maktuan 1000 liradır.

3 — Şartnameler idarenin Levazım Müdürlüğünde parasız tevzi edilmektedir.

4 — İsteklilerin şartnameyi Levazımdan alarak fiat ve tekliflerini 8.10.1942 çarşamba günü saat 17 ye kadar idarenin Levazım Müdürlüğüne vermeleri. (346)

İnhisarlar U.Müdürlüğünden

İstanbul bira fabrikasında elde edilecek yaş küspeden 100 kazanı, ihale tarihinden itibaren haftada iki gün hariç olmak üzere diğer günlerde çıkacak küspeleri 3_4 ay zarfında almak şartiyle pazarlıkla arttırmaya konulmuştur.

Pazarlık 6.10.942 salı günü saat 10 da Kabataşta Levazım şubesindeki merkez satış komisyonunda yapılacaktır.

İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte teklif edecekleri fiyat üzerinden yüzde 15 teminat parasiyle birlikte mezkûr komisyona müracaatları ilân olunur. (251)

ORION RADYOLARI GARANTİLİDİR

BAYRAMDA YALNIZ
KIZILAY GAZETESİ ÇIKACAKTIR

İLANLARINIZI VERMEKLE HEM KENDİNİZE VE HEM DE KIZILAY'a yardım etmiş olacaksınız.

MÜRACAAT YERİ: İlâncılık Kollektif Şirketi İstanbul: Ankara Caddesi Kahraman Zade han Tel: 20094 _ 95

Haciz kararı:

Adlî âmirlikçe hakkında 1.7.942 gün ve 122/332 sayılı kararla sö[...] leşerek firar suçundan dolayı ilk tahkikat açılmış olan Umum Shh. De[...] posu erlerinden olup İstanbul Fatih askerlik şubesine merbut Gülcem[...] mahallesinde mukayyet 336 doğumlu Manol oğlu Mikonun müsteşar[...] lık sorgu hâkimliğince 8_10_12/7/942 günlerinde Ankarada Ulus ve 14_17[...] 20/7/942 günlerinde İstanbulda Yeni Sabah gazeteleriyle neşredilen ihtar[...] ilânına rağmen halen kıtasına iltihak etmediği gibi meskenini de bildir[...] mediği anlaşıldığından bu suretle gaipliği tahakkuk eden maznunun [...] leyhinde hukuku âmme davası açılmış olup kendisi de hakkında tevkif[...] müzekkeresi kesilmesini mucip kuvvetli şüphe altında olduğundan As[...] Mh. U. K. nunun 216 cı Md. 2. fıkrasına tevfikan Türkiye dahilinde[...] mallarının maznun gelinceye veya tutuluncaya kadar haczine karar ve[...] rildi. (316)

Sorgu hâkimi — As. Ad. hâkimi Hilmi Özalp — Adlî âmir M. M. V. Ms. Korg. Galip Deniz

KUŞ TÜYÜNDEN

YASTIK, YORGAN, YATAK kullanmak hem kesenize hem de Sıhhatinize faydalıdır. BİR KUŞTÜYÜ YASTIK 2 LİRADIR

Yatak, yorganları da pek ucuzdur. Adres: İstanbul Çakmakçılar Sandalyacılar sokak, Ömer Balioğlu Kuş Tüyü Fabrikası. Telefon: 23027

Gaibin zuhuru H. İlân:

8_10_12/7/942 günlerinde Ankarada Ulus ve 14_17_20/7/942 günle[...] rinde İstanbulda Yeni Sabah gazetelerile hakkında gaip sayılması sebebi[...] le müsteşarlık mahkemesinde hemen isbatı vücut eylemesi veyahut me[...] kenini bildirmesi lüzumuna dair ihtar ilânı neşredilmiş olan Taksim as[...] kerlik şubesinden Tanaş oğlu Dimitri halen kıtasına avdet etmiş olduğun[...] dan As. M. U. K. 218 maddesi hükmü gereğince gaibinin zuhuru ilân olunur.

Sorgu hâkimi M. M. V. Ms. Mh. As. Ad. hâkimi (1356)

Devlet Demiryolları ilânları

Muhammen bedeli 2655 (iki bin altı yüz elli beş) lira olan muhte[...] takatta 6 (altı) adet Elektrik motörü (21. Birinciteşrin. 1942) Çarşamba günü saat (14) on dörtte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki Komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 199 (yüz doksan dokuz) lira 13 (on üç) kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar Komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler Komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (331)

TÜRKİYE CÜMHURİYETİ
ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888 - Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası Şube ve Ajans adedi: 265

Ziraî ve icarî her türlü banka muameleleri Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve kumbarasız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4	aded	1.000	Liralık	4.000	Lira	100 aded	50 Liralık	5.000	Lira
4	»	500	»	2.000	»	120 »	40 »	4.800	»
4	»	250	»	1.000	»	160 »	20 »	3.200	»
40	»	100	»	4.000	»				

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir.

Kur'alar senede dört defa 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül ve 11 Birincikânun tarihlerinde çekilecektir.

Resmî dairelerin ilân işleri hakkında mühim bir
Tebliğ

Şimdiye kadar resmî dairelerin ilânlarının neşrine tavassut eden merkezi İstanbulda Erzurum hanındaki (Türk Maarif Cemiyeti Resmî İlân İşleri Bürosu Limited Şirketi) tasfiye halindedir.

Ticaret kanununun 232 nci maddesi mucibince mahkemenin tasvibine iktiran etmiş bir şürekâ kararı olmadığından Erzurum hanındaki şirketin muamelâta devamı kabil değildir. Bu sebeple ilânlarınızın doğrudan doğruya:

İSTANBUL ANKARA CADDESİNDE KAYA HANINDAKİ

Türk Basın Birliği ve ortakları Resmî İlânlar Kollektif Şirketine

gönderilmesini rica ederiz. Şimdiye kadar Erzurum hanındaki şirkete gönderilen ilânların da şirketimize tevdi edilmesinin bildirilmesini tavsiye eyleriz.

Sahibi: A. Cemaleddin Saraçoğlu; Neşriyat Müdürü: M. Sami Karay[...]
Basıldığı yer: (H. Bekir Gürsoylar ve A. Cemaleddin Saraçoğlu Matba[...]